

საქართველო

ეროვნული თავისუფლების ბრძოლა - კიროვნული თავისუფლებისათვის
 კიროვნული თავისუფლების ბრძოლა - ეროვნული თავისუფლებისათვის
 ეროვნული
 ბრძოლისათვის

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი. გამომდის სამშაბათობით №54 (1684) 25-31 აპრილი, 1998 წ. ღირსი 50 თეთრი

შეპარდნაჲს პოზიციეჲი სუსტდება

მეორე გვერდი

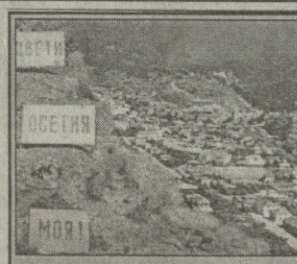
რუსეთი საქართველოს
უპოვოტანსი მტერი

მეორე გვერდი

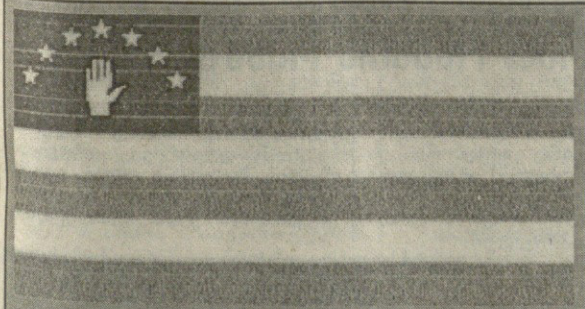
ღია წერილი გაზეთ
„ლიბერალური
საქართველოს“
რედაქციას გაუგონ
თავაზ ნივნივამს

მეცხრე გვერდი

ოსთა განსახლება
საქართველოში
ანუ მოითმენს
მოგაგალი
საქართველო
თავის ტერიტორიაზე „სამხრეთ
ოსეთის რესპუბლიკას“

მეორე გვერდი

საქართველოს
დროუები
ინტერნეტში

მეთერთმეტე გვერდი

კოპენჰაგი
პრეზიდენტის
კადილ-
ინტერვიუზე

მეოთხე გვერდი

სასამართლო
დარბაზიდან:
ბანდის
ორგანიზატორი
ფირმა
„ელიზის“
ერთ-ერთი
ხელმძღვანელი
ყოფილა

მეათე გვერდი

გუგლიდში
მორიბი
ტერაქტი
ბანსორცხელდა

მეორე გვერდი

წინასაარჩევნო პატალია

შეპარდნაძის კოზიციები სუსტდება
თბილისი ბათუმის დისკრედიტაციის კამპანიას ეწევა

ასლან აბაშიძე
თბილისის და ბათუმის შორის
სიტუაციის არცთუ ისე დიდი
ხნის წინანდელი დაძაბულობა
ჩვენთვის მოულოდნელი არ იყო,
იგი საკმაოდ კარგა ხნის წინ
დაიბადა და 1999 წლის საპარ-
ლამენტო, ასევე 2000 წლის
საპრეზიდენტო არჩევნების მოახ-
ლოებასთან ერთად სულ უფრო
ღია ხასიათს იღებს. რომ გავ-
იგოთ ამ დაძაბულობის მიზეზ-
თა არსი, უნდა მივუბრუნდეთ
90-იანი წლების პოლიტიკურ
მოვლენებს. მოვიდა თუ არა
საქართველოს ხელისუფლებაში,
ედუარდ შევარდნაძემ მისივე
მოგონილი სახელმწიფოს მეთაუ-
რის პოსტი პრეზიდენტის პოს-
ტით შეცვალა და შექმნა
„საქართველოს მოქალაქეთა კავ-
შირი“, რითიც თავისთვის უზრუნ-
ველყო ხმათა უმრავლესობა წინა
პარლამენტში, რომელმაც 1995
წელს მიიღო საქართველოს დღეს
მოქმედი კონსტიტუცია. ამ ძირ-
ითად კანონში გათვალისწინებ-
ული იყო პრეზიდენტის პოსტი.
კონსტიტუციის ავტორები
ამტკიცებდნენ, რომ მათ მიერ
შემოთავაზებული პროექტი ემ-
ყარებოდა 1921 წლის კონსტი-
ტუციის პრინციპებს. მათ,
როგორც ჩანს, დაავიწყდათ, რომ
ეს უკანასკნელი (1921 წ. კონ-
სტიტუცია) ითვალისწინებდა არა
საპრეზიდენტო, არამედ საპარ-
ლამენტო მმართველობას. ითვალ-
ისწინებდნენ რა ოპონენტთა
მხრიდან შესაძლო გამოაშკარავე-
ბას, ახალი ძირითადი კანონის
შექმნელები ხშირად იმასაც ამ-
ბობდნენ, რომ კანონი თითქმის
ამერიკულ მოდელსაც ემყარე-
ბო.

შედეგად საქართველოს კონ-

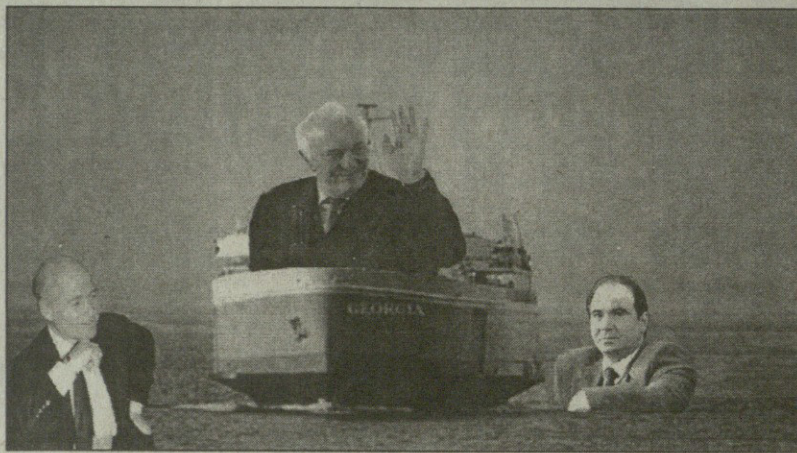
სტიტუციამ დააფიქსირა მოდე-
ლი, რომელიც შევარდნაძეს ჰქონ-
და ჩაფიქრებული: პრეზიდენტის
უსაზღვრო ძალაუფლება, „ჯი-
ბის“ პარლამენტი და აღმას-
რულებელი სტრუქტურა სახელმ-
წიფო კანცელარიის სახით ხალხის
და პარლამენტის წინაშე მინის-
ტრების კოლექტიური პასუხისმე-
ბლობის მექანიზმის გარეშე.
ჰქონდა რა ახალ პარლამენტში
უმრავლესობის
(120 დეპუტატი)
მხარდაჭერა
„მოქალაქეთა
კავშირიდან“,
რომლის
თავმჯდომარეც
თვითონ არის,
ედუარდ შე-
ვარდნაძემ
ყოველგვარი
დაბრკოლებით
გარეშე დანიშ-
ნა სახელმწიფო
მინისტრად „მო-
ქალაქე შირის“
მთავარი საბ-
ჭოს წევრი. მინ-
ისტრების
დიდი უმრავ-
ლესობაც სწორედ ამ პარტიის
წევრები აღმოჩნდნენ, ან იმ
პარტიისა, რომელიც ალიანსში
იყო „მოქალაქე შირთან“.

რამდენადაც შევარდნაძეს
პარლამენტში საკუთარი პარტი-
იდან 126 დეპუტატის მხარდაჭე-
რა აქვს, მისთვის ძელი არაა
ზენოლის სხვადასხვა მექანიზმ-
ების საშუალებით 24 ხმაც მოი-
პოვოს, რომ საბოლოო ჯამში
მიიღოს 150 ხმა, საკმარისი იმ-
ისთვის, რომ კონსტიტუციაში
შეიტანოს ნებისმიერი ცვლილე-
ბები. ისე ჩანდა, რომ პრეზი-

დენტს უსაზღვრო შესაძლებე-
ლობები ჰქონდა ყველა სირთუ-
ლის გადასალახავად, მაგრამ
პირიქით კი აღმოჩნდა. გაციწო-
ბიერა რა შესაძლო დამარცხე-
ბა მომავალ საპარლამენტო და
საპრეზიდენტო არჩევნებში, ედ-
უარდ შევარდნაძემ და მისმა
გუნდმა გადაწყვიტეს მოეძებ-
ნათ ახალი ლოზუნგები და მო-
ტყუების ახალი საშუალებები

შირს“, რათა ამჟამინდელი ჩიხ-
ური სიტუაცია აეცილებინა.

უნდა აღინიშნოს, რომ მხ-
ოლოდ ოპოზიციის ხმას კი არ
მიუგდეს ყური, არამედ ასეთივე
სიტუაციაში აღმოჩნდა „საქართვე-
ლოს ალორძინების კავშირი“,
რომელიც „მოქალაქეთა კავშირ-
თან“ ერთად ერთიან ბლოკში
იყო საპარლამენტო არჩევნებში.
სიტყვამ მოიტანა და უნდა ითქ-
ვას, რომ
მთავრობაში
და ხელისუ-
ფლების სხვა
მ ა ლ ა ლ
სტრუქტურებ-
ში არ აღ-
მოჩნდა ერთი
ადგილიც კი
აჭარის რე-
გიონიდან გა-
მოსულ
თათვის. და
ეს იმ დროს,
როცა
საპრეზიდენ-
ტო არჩევნებ-
ში აჭარის
მოსახლეობის
95 ხმა მის-

სხვადასხვა რეფორმების სახით.
ეს ფაქტი აღნიშნა პარლამენტის
თავმჯდომარემ ზურაბ ჟვანია:
„საქართველო მიეცანება კატას-
ტროფისაკენ. მთავარი პრობლე-
მა მდგომარეობს არა შინაურ
და გარეშე მტრებში, არამედ
იმაში, რომ ხელისუფლება კატას-
ტროფულად კარგავს ხალხის
ნდობას...“ აქ მართებული იქნე-
ბა გავიხსენოთ ედუარდ ლიდე-
ერის, ირინა სარიშვილი-ჭან-
ტურიას სიტყვები, რომ ჯერ
კიდევ სამი წლის წინათ უნდა
მიეღო ზომები „მოქალაქეთა კავ-

ცა შევარდნაძეს.
კრიზისიდან თავის დაღწე-
ვის გზების ძებნისას საქართვე-
ლოს მმართველმა წარმომადგენ-
ელმა ახალი ლოზუნგი —
„ბრძოლა კორუფციის წინააღმ-
დეგ“, ასევე განაცხადეს კონ-
სტიტუციური რეფორმების აუცი-
ლებლობაზე, რომელიც გაითვალ-
ისწინებს ახალი პოლიტიკური
სტრუქტურების შემოღებას —
მინისტრთა საბჭოსი პრემიერ-
მინისტრის ხელმძღვანელობით.
ჩამოყალიბდა საკონსულტაციო
ჯგუფი პარლამენტის კონსტიტუცი-

ურ, იურიდიულ საკითხთა და
კანონიერების კომიტეტის თავმჯ-
დომარის მიხეილ სააკაშვილის
ხელმძღვანელობით. კორუფციის
წინააღმდეგ ბრძოლის 27 კა-
ციანი ჯგუფის ჩამოყალიბება
წმინდა წყლის მორიგი ბლე-
ფია, რადგან არავისთვის საიდ-
უმლოს არ წარმოადგენს, რომ
პირველ რიგში კორუმპირებუ-
ლი ხელისუფლების უმაღლესი
ემულონები, მათ შორის სამარ-
თალდამცავი ორგანოები, თვით
შევარდნაძის მიერ შექმნილი და
სწორედ შევარდნაძის ახლო
ნათესავები აკონტროლებენ
საქართველოში შემოსავლის
ძირითად წყაროებს (ნავთის
ბიზნესი და სხვა), სამომავლო
კონსტიტუციური რეფორმასთან
(ანუ, ალბათ უფრო მის კოსმე-
ტიკურ ცვლილებებთან) დაკავ-
შირებით გვეხება რამდენიმე
კითხვა: თუ მრავალრიცხოვან
ძალოვან სტრუქტურებს არ შეუ-
ძლიათ კორუფციის წინააღმდეგ
ბრძოლა, მაშინ როგორ შე-
ძლებს ამ ამოცანის გადაჭრას
ის 27 კაცი, ახალი ანტიკო-
რუფციული ორგანოდან, საგარ-
ეუდოდ, ისევ იგივე ძალოვანი
სტრუქტურების წარმომადგენლე-
ბი, მით უმეტეს, რომ კორუმ-
პირებულთა უმრავლესობას ამ
სამართალდამცავ ორგანოებში
მალღი პოსტები უჭირავთ. თუ
ამ 27 კაცს მართლაც აქვს
უნარი ებრძოლოს კორუფციას,
მაშინ რა უშლის ხელს პრეზი-
დენტს დანიშნოს ეს ადამიანები
ხელმძღვანელებად ძალოვან
სტრუქტურებში და ამით გაზა-
დოს ისინი პასუხისმგებელი ყვე-
ლაფერზე? გამოდის, რომ პრე-

გაგრძელება მე-4 გვ.

რუსეთი — საქართველოს
უბოროტესი მტერი

(რუსეთი გარკვეულ და კიუსტიმის თვალთახედვით)

დღეს უკვე დამტ-
კიცებული და აღი-
არებულია, რომ უკ-
ანასკნელი 70 წლის
მანძილზე გაუკუღმართებული
კომუნისტური აზროვნების
პირობებში უსინდისოდ გაყალ-
ბებული სახით მიენოდეობდა მოს-
წავლე-ახალგაზრდობას და მთელ

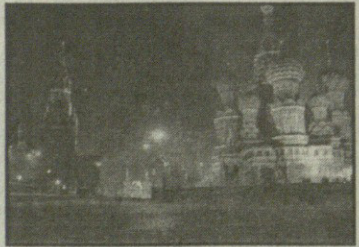
„შემოვიარე რუსეთი, ვნახე, მინდორი-ვაკო,
კაცები არყით მთვრალნი, ქალები უქმროდ — მაკო,
დედა ვატირე იმითი, ვინც რომ რუსები აქო.“

ბოლომდე იყო მზა-
კრული და ვერა-
გული — ისინი, დახ-
მარების ნაცვლად

იმპერიალისტების მსახურებითა და
თავისი ხალხის მოტყუებით ტუ-
ბილ პურს ჭამდნენ და ჭამენ
დღესაც.

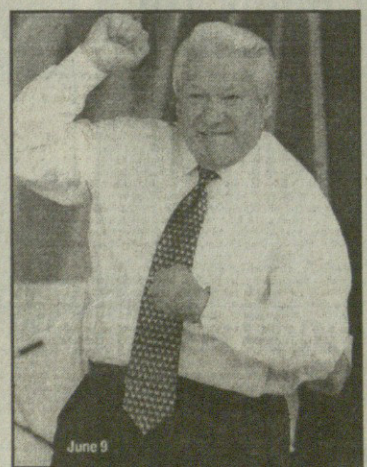
სინამდვილეში საქართველოს,
მე-18 საუკუნის მეორე ნახევრი-
დან, როცა ირანი და ოსმალე-
თი, თვითონ აღმოჩნდნენ რუსე-
თის მხრივ უდიდესი საშიშროე-
ბის წინაშე მისი კავკასიაში გამ-
ეზობლებით, რადიკალურად
შეცვალეს თავიანთი პოლიტიკა
საქართველოს მიმართ და ქართვე-

ჩვენს ქვეყანასა და ხალხს ბრმა
იარაღად იყენებდნენ თავიანთი
იმპერიალისტური მიზნებისათვის
ირან-ოსმალეთთან გამართულ
ომებში და თანაც ზურგში მახ-
ვილს ურტყამდნენ იმ მიზნით,
რომ მათ მიერვე მტერთან და-
პირისპირებულ და სისხლდანი-
ებულ საქართველოს თავად დაუ-
ფლებოდნენ (გაიხსენეთ ეკატერ-
ინე II-ის დავალებით ტოტლებე-
ნის ავანტიურა და რუსეთის ინ-
სპირაციით ალა-შაჰმად-ხანის თავ-
დასხმა საქართველოზე). დიას,
როცა საქართველო მშვიდობიან
განწყობილებაში იმყოფებოდა
ირანთან და ოსმალეთთან და
ამ დროს რუსეთი თავად
ინყებდა ომს რომელიმე მათ-
განთან, ჯერ ჩაითრევდა
საქართველოს ამ ომში იმ მო-
ტივით, რომ ომს თქვენი გული-

ელ მეფეებს მხოლოდ იმას ეხ-
ვეწებოდნენ, რომ ოლონდაც არ
შემოეშვათ რუსები საქართველო-
ში და არათუ არაფერს აგებდნენ,
არამედ უკან დაუბრუნებდნენ იმ
მინებსაც, რაც წარსულში
დაიპყრეს. მაგრამ ერთმორწმუ-
ნეობის ყალბ დოგმებს აყოლილ
ჩვენს ფანტიკოს მეფეებს ვერ-
აფერი შეაგნებინეს. (იხ. ამის
შესახებ ივ. ჯავახიშვილის ფუნ-
დამენტური ნაშრომი — „დამოკ-
იდებულება რუსეთსა და
საქართველოს შორის XVIII საუკუ-
ნის“).

რუსეთის ავანტიურისტული
პოლიტიკა კი ბრმად მინდობილი
საქართველოს მიმართ თავიდან

გაგრძელება მე-5 გვ.

ზუგდიდში მოკიბი
ტაკაქტი განხორციელდა

გუშინ ზუგდიდში ტერ-
ორისტული აქტი განხორციელ-
და. ააფეთქეს სამხარეო ად-
მინისტრაციის შენობა. ჩვენი
კორესპონდენტი გუშინვე ტელე-
ფონით დაუკავშირდა პრეზი-
დენტის რწმუნებულს სამეგრე-
ლო-ზემო სვანეთის მხარეში
ბატონ ბონდო ჯიჭიას.
მან გვაცნობა, რომ აფეთქე-
ბის შედეგად დაიჭრა 60

ადამიანი, აქედან 11 მძიმედ
არის დაჭრილი, ხოლო 2
დაიღუპა. ამჟამად ზუგდიდ-
ში სტაბილური მდგომარე-
ობაა. კომენტარისაგან ბატონმა
ბონდომ თავი შეიკავა. ჩვენი
სპეციალური კორესპონდენტი
უკვე მივავლინეთ ზუგდიდში.
დამატებით ინფორმაციას მო-
მდევნო ნომერში შემოგთავა-
ზებთ.

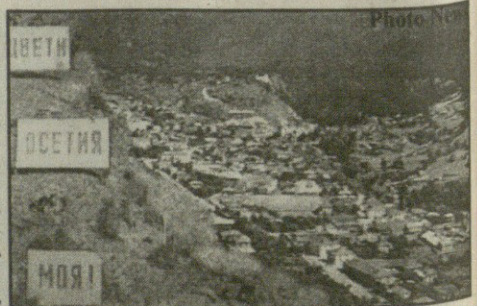
ოსთა განსახლება საქართველოში
ანუ მოითმენს თუ არა მოსახლე
საქართველო თავის ბერიშოკიანზე
„სამხრეთ ოსეთის ჩუსკუბლიკას“?

დავინწყოთ იმით, რომ ბუნებაში
არავითარი ორი ოსეთი არ არ-
სებულა და არც არსებობს, ეს
ყველაფერი რუსული იმპერიალი-
ზმის გამონაგონია.

სინამდვილეში არსებობს ერთი
ოსეთი ე.წ. „ჩრდილო“
ოსეთის სახით, ხოლო
საქართველოში კი არ-
სებობს ოსური დიასპო-
რა, რომელიც ქართველ-
თა გულუბრყვილობის
თუ ბედუღმართობისა
და იმპერიის მხარდაჭე-
ერის გამო, საქართვე-
ლოს მიწაწყალზე აბ-
ორიგენობას ჩემულობს
და ამიერკავკასიაში ის-
ტორიულად არარსებულ
ალანის ეძებს.

როგორც აღნიშნავენ,
ტერმინი „სამხრეთელი
ოსები“ პირველად შორსგამიზნუ-
ლად გენერალმა ენორიგმა იხ-
მარა 1802 წელს; „სამხრეთ ოსე-
თი“ კი დაახლოებით 1842 წელს
„შემოადგეს“, რაც გულუბრყვი-
ლო ქართველობამ მიაპყრობა
აიტაცა ყველა დონეზე.

ფაქტია, რომ მას შემდეგ, რაც
ჩვენს ტერიტორიაზე, საკუთარ
სახელმწიფოებრივი ერთეულს
შექმნის მოსურნე ოსები გიორგი
ბრწყინვალემ მე-15 საუკუნეში
კავკასიონის ქედს იქით გადარე-

კა, ოსთა მშვიდობიანი და მასო-
ბრივი ინფილტრაცია საქართველო-
ში ამჟერად კი მეორედ დაიწყო
მე-18 საუკუნეში და ქართველთა
ხელშეწყობით გაძლიერდა მე-19

გაგრძელება მე-5 გვ.

კაპიტალიზმის ონანიზმი „საქართველოს საბაზრო ჩისუბლიკაში“

მას შემდეგ, რაც ამერიკელმა „დამპალმა“ კაპიტალისტებმა მიხილეს გორბაჩოვის კაპიტალიზმის ჩიხრებით დასწულელებული ანტიკომუნისტური ოყენა შეუშაპუნეს, ენად გაიკრიფა: „Надо перестроиваться, надо перестроиваться“ — იმეორებდა ყოველ გამოსვლაში, დღისით თუ, ღამით, შინ თუ გარეთ, სიფიზილესი თუ სიმთრალეში, ტრიზუნაზე თუ ლოგინში. რაისა მაქსიმოვნა ისე იყო ამ პერიოდში შემოთავაზებული, რომ როგორც კი მიშას ძილში წამოაბოდედა: „Так нельзя больше продавать, надо подругому жить“ — „ო, იმ წუთში წამოხტებოდა და ტანზე იცვამდა, რამე გაუჭულმართებული არ გამიკეთოს მიშამო.“

მე მგონი, ერთადერთი და უნიკალური შემთხვევაა მსოფლიოში, როცა აკვიტებული ბოლდვა რეალობად იქცევა. არა და გასჭრა ამერიკულმა ანტიკომუნისტურმა ოყენამ, რომელთან ერთად, რა თქმა უნდა მიშა იყო „კანფეტებით“ და „ფასიანი ქაღალდებითა“ დააჯილდოვეს, რომ ოყენის გაკეთების დროს არ გაანჩხლებულიყო: ერთი სიტყვით, რეიგანმა (ღმერთმა ააშენოს მისი ოჯახი და ჯილაგი) და მიხილეს ტყლიპიანმა თავისი გაიტანეს — დაინყო „перестройка“, რომელიც დღემდე გრძელდება და მანამ არ დამთავრდება, სანამ ახალი სოციალისტური რევოლუცია არ იფეთქებს. შეუძლებელია, რომ რევოლუცია პერესტროიკის მრავალწლიან გეგმაში არ იდოს.

რუსები, როგორც „უკეთილშობილესი ხალხი“, შეეცდებიან ისევ „ერთ მუშტად შეკრან“ ყოფილი საბჭოთა კავშირის ხალხები, რათა აღადგინონ დაშლილი იმპერია და ძველი საზღვრები. ისინი დღემდე მიიმეწონსტალიზაში არიან.

უფუფილობით დაგლახებული ხალხს კი ეგონა (და ჰგონია დღესაც), რომ ხალხისათვის რაიმე სასიკეთო გაკეთდებოდა. ნურას უკაცრავად, ჯერ ისტორიას არ ახსოვს რომელიმე ხელისუფლებას პირველ რიგში ხალხის კეთილდღეობაზე ეზრუნოს, ეს არც ყოფილა და არც არასოდეს იქნება. ის, რაც დღეს ყოფილი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე ხდება — მტრი-

სას, მაგრამ მოდით, ჩვენ, ჩვენს მამიდას მივხედოთ, რა მოგვცა „перестройка“-მ და რა ხდება დღევანდელ ჩვენს, ვითომ კაპიტალისტურ ქვეყანაში.

თავიდანვე ვამბობ, რომ საქართველოში, დღეს არცერთი ნაირი წყობა არ არის! ვინაიდან ყველა წყობასა და ყველა ქვეყანას, გააჩნია თავისი მყარი კონსტიტუცია, რომელსაც ემორჩილება ყველა, პრეზიდენტიდან რიგით მოქალაქემდე; ჰყავს ჯარი და რა თქმა უნდა, აქვს საკუთარი ფული.

ახლა გავეანალიზოთ ყველაფერი ცალ-ცალკე. გვაქვს თუ არა კონსტიტუცია და ვინ ემორჩილება მასში ჩამოთვლილ

ვილაცა ჩემზე. ფული არ არის კი არა, დოლარს არაფრით არ ჩამოუყარდება, დღეს ერთი მყარი ვალუტააო. კი ბატონო, მყარია მისთვის ვინც მის შოვნა-დაგროვება-დატაცებაში რეკორდი დაამყარა, ვისაც უკვე მილიონები აქვს შენახული თუ დაბანდებული, დანარჩენებისთვის ლარი, მყარი ვალუტა კი არა, მიუნდომელი ოცნებაა!

მისცენ ხალხს იმდენი ხელფასი, რამდენიც მათ შეაძლებინებს ადამიანურად ცხოვრებას და მერე შევაფასოთ ლარი. ესეც ჩვენი მყარი ვალუტა. რაღა დარჩა? — თუ ქვეყანაში ის ძირითადი განმსაზღვრელი ნიშნეი არ არსებობს, რომლებიც ზემოთ ჩამოვთვალეთ, ვინ ვართ ჩვენ? — ან რა წყობაა ჩვენთან. მე მაგალითად შესანიშნავი შესატყვისი მოვუწახვე დღევანდელ საქართველოს: „საქართველოს საბაზრო რესპუბლიკა“. ის რაც ზოგიერთებს კაპიტალიზმი ჰგონიათ არც მეტი და არც ნაკლები, ეს არის კაპიტალიზმის ონანიზმი.

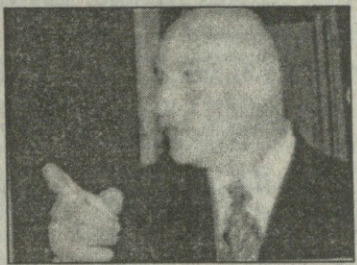
ბატონო დავით! ალარ მინდა ჩემი გულისტკივილი მოგახვიოთ თავზე. თქვენ უჩემოდაც კარგად იცით, რა ხდება ქართულ არმიასში. ბრძანეთ კიდევ აკადემიის კურსდამთავრებულბთან, დიდგორი წინა გაქეთო. ღმერთმა ქნას, დიდგორი ყველა ქართველ წვევამდელს, ჯარისკაცსა თუ ოფიცერს ამაყად გაევიდოს. ვიცო, რომ დღეს ჩვენი ცხოვრების ყველა სფეროში პრობლემებია, და მათ შორის ჯარშიც. ჯარისკაცი იქნება თუ ოფიცერი, თვითდაე თვედღე ხელფასს შეჰყურებს, მესამე თვე სრულდება და ხელფასი კი არ მიუღიათ. კარგი იქნებოდა, ადამისა და ევას შეცდომას ჩვენ რომ არ ვზღუდავდეთ და შეგვეძლოს ლარის გარეშე არსებობა. მაშინ ამდენი პრობლემა არ გვექნებოდა. ყოველდღე იმაზე ფიქრი არ გავგავიწყებოდა, რა ვაჭამოთ შვილებს, ესლა რომელ მეგობარსა თუ ახლობელს ვესესხოთ ფული.ყოველდღე იმედით მოვდივართ სამსახურში, იქნებ ხელფასი იყოსო და უიმედობი კი ვბრუნდებით სახლებში.

დავიტოვოთ ოჯახის წევრების შეკითხვებით — როდის აიღებ ხელფასს? ჩვენ თვითონ კი ხომ ვერავინ გვაძლევს ამ შეკითხვაზე პასუხს, რა ვქნათ, ბატონო დავით? ჯერ კიდევ ვუძლებთ, მაგრამ როდემდე? ერთმა თანამშრომელმა აცეტონი დალია და თავს იკლავდა.

აი ასეთი შეხედულება მაქვს მე პირადად დღევანდელ ცხოვრებაზე და თუ რაიმე მეშლება, მომიტყევეთ როგორც „ბრბოს“ წარმომადგენელ პოლიტიკურად უყვირ ადამიანს.

ნიკოლოზ იოსავიძე

დია წარილი საქართველოს თავდაცვის მინისტრს, ბატონ დავით თაყაიას

ბატონო დავით! დიდი იმედით და სიხარულით შეხვდა ქართველი ხალხი თქვენს მინისტრად დანიშნას ჯერ ერთი, ალბათ, იმიტომ, რომ სულით ქართველი ხარო და ხალხში იმედი ჩაისახა, ქართულ არმიასი სასიკეთო ცვლილებები დაიწყებოდა მეზობელი ხარო და გტკივთ გახსნილი იარები სამაჩაბლოსა და აფხაზეთის სახით. მრავალშვილიანი მამა ბრძანდებით და ძალიან კარგად მოგესვენებოთ, რა არის შვილის სიყვარული. ალბათ, გაუგებოთ იმ მშობლებს, ვისაც თავისი შვილის ბედი აწუხებს ყველაფერზე მეტად და ყველანაირად ცდილობს დაიხსნას (რადაც არ უნდა დაუჯდეს!) შვილი ქართულ არმიასში სამსახურიდან. ჩვენ და სამწუხაროდ, იქ გამეფებული მექრთამეობის, გაუტანლობის, დამცირების და ვინ მოსთვლის, რამდენი მანკიერი თვისებებისაგან, არადა, როგორი სიხარული იყო ქართული არმიის ჩამოყალიბება. ბიჭებს მოხალისეებად უნდოდათ წასვლა. დღეს კი, ყველანაირად ცდილობენ თავი აარიდონ ქართველი კაცისათვის ოდითგანვე საამაყო საქმეს...

ბატონო დავით! იმედი, ნაიკითხავთ ამ წერილს და ჩაუღრმავდებით იმ პრობლემებს, რაზეც აქ ვწერ გულისტკივილით. თქვენი ერთ-ერთი რიგითი თანამშრომელი რამდენიმე საბაზრო საქართველოს მოსახლეობის დიდ ნაწილთან ერთად, ჩვენც გავგახარა თავდაცვის მინისტრის პოსტზე მართლაც სისხლით და სულით ქართველი კაცის, აფხაზეთისა და სამაჩაბლოში ნაომარი ოფიცრის, ბნ დავით თევზაძის დანიშნა. ყველა გონიერ ქართველთან ერთად ჩვენც ვფიქრობთ, რომ ქართული ჯარის საქმე უკეთ წავიდოდა და ეს იმედი, ჯერჯერობით არც დაგვიკარგავს. ვფიქრობთ, ბნ დავითი, მალე შესაძლებს მისედოს იმ პირობებს რაც სერიოზულად აწუხებს ქართულ არმიას და სამომავლოდ ჩინებულ ჯარსაც შეუქმნის სახელმწიფოს. რაც შეეხება ამ წერილის ავტორს, ის მართლაც ღრმა გულისტკივილით წერს არმიის სატიკვარზე და ვფიქრობთ, ეს მხოლოდ მისი პირადული გულისტკივილი არაა, ეს სრულიად საქართველოს გულისტკივილია ქვეყნის ბედზე, მის დამცველთა მომავალზე, იმ თაობაზე, რომელმაც უნდა ზიდოს მამათა შემდგომ ქვეყნის გადარჩენის და სახელმწიფოებრიობის შენარჩუნების მძიმე ტვირთი.

გადაუდებელი საქმე, რომელსაც ჩაშლა ემუქრება

საქართველოში ტყეთმონყობას საკმაოდ დიდი ხნის ისტორია აქვს. პირველი ტყეთმონყობის სამუშაოები ჩატარდა 1859 წელს ბორჯომის ხეობაში. 1948 წელს თბილისში შეიქმნა საქართველოს ტყეთმონყოფის კანტორა, რომელიც 1957 წელს გადაკეთდა ამიერკავკასიის ტყეთმონყოფის სანარმოდ და შევიდა საკავშირო გაერთიანება „ლესპროექტის“ გამგებლობაში.

საბჭოთა კავშირის დაშლასთან დაკავშირებით, 1992 წლიდან სანარმოში გადავიდა საქართველოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო დეპარტამენტის დაქვემდებარებაში და იწოდება სახაზინო სანარმო „საქტყეპროექტად“.

უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს, ტყისმომწყობთა ბრწყინვალე წარმომადგენლები ჰყავდა და ჰყავს. ქართველ ტყეთმონყოფებს

სამუშაოები ჩატარებული აქვს, როგორც ყოფილი საბჭოთა კავშირის მთელ ტერიტორიაზე, ასევე ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში (1956-1958 წწ) და ლაოსში (1981-1994 წწ).

დღეისათვის „საქტყეპროექტის“ თანამშრომლები მუშაობენ მხოლოდ ჩვენს ტყეებში და ქვეყნისათვის მეტად საჭირო, გადაუდებელ საქმეს აკეთებენ.

ტყეთმონყოფის ძირითადი მიზანია: სატყეო-სამეურნეო სანარმოების ტერიტორიების საზღვრების დადგენა, მერქნიან სახეობათა ასაკობრივი შემადგენლობის განსაზღვრა, ტყის რესურსების გამოვლენა და მარაგების დადგენა. საჭირო მოვლითი და სარეკონსტრუქციო ჭრების დაგეგმარება ტყის აღდგენა-განახლებისა და სხვა სამეურნეო ღონისძიებების მოცულობების დადგენა.

გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, ყოველწლიურად ტარდება ხილ-

კენკროვანი და სამკურნალწამლო მცენარეთა გაგროვების არეალის, ხასიათისა და მარაგების ვიზუალური შესწავლა.

ტყეთმონყოფა მოიცავს იმ სახელმწიფო სამეურნეო ღონისძიებებს,

იებათა სისტემების დაგეგმარებას, რომელიც უზრუნველყოფს ტყის რესურსების რაციონალურ გამოყენებას, პროდუქტიულობის გადიდებას, კვლანარმოებას, მოვლას და სატყეო მეურნეობის გაძღოლის კულტურის ამაღლებას. საქართველოს სატყეო მეურნეობის ალორძინებისა და განვითარების სახელმწიფო პროგრამით, ყოველწლიურად გათვალისწინებულია ტყეთმონყოფის ჩატარება 300 ათას პექტარზე, რაც საქართველოს მთელი ტყეების 10%-ს შეადგენს.

მიუხედავად საქართველოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო დეპარტამენტის ხელმძღვანელთა ძალისხმევისა და მხარდაჭერისა, მიმდინარე წელს, ტყეთმონყოფის სამუშაოების ჩატარებას ჩაშლა ემუქრება, რადგანაც სანარმო ვერ მიიღო ლიმიტით გათვალისწინებული თანხა.

ული თანხა. თუ გავითვალისწინებთ იმ გარემოებას, რომ ტყეთმონყოფის სამუშაოები ჩატარება სამ ეტაპად (მო-სამზადებელი, საველე და კამერალური) მათი ჩაუტარებლობა გამოიწვევს სატყეო მეურნეობის ალორძინება-განვითარების პროგრამის ჩაშლას, სანარმოს 1 წლით გაჩერებას და „საქტყეპროექტის“ 160 თანამშრომლის უმუშევრად დატოვებას.

აქედან გამომდინარე, საჭიროა ზემდგომი ორგანოების ამ საქმისადმი პასუხისმგებლური მიდგომა, რათა თავიდან აცილებული იქნას ტყეთმონყოფის აუცილებელ სამუშაოთა შეჩერება.

ნიკოლოზ იოსავიძე

ბიოლ. მეცნ.-თა კანდიდატი, საქტყეპროექტის გეოპოტანური ჯგის უფროსი.

კომუნისტური პარტიდან 18 აპრილს რადიკალიზაციამ

**პრეზიდენტი, უკრაინის
პარტიზანები, ციხეა**
ევროპის დარგში. პრე-
ზიდენტი სიხარულით მსჯელობს
ორ ეკონომიკურ სიახლეზე,
რომელიც მას საკუთარი თვლით
უხილავს ინტერვიუს წინა კვირაში.
საქმე ეხება ორ ობიექტს და
ჩვენც ორივე ცალკე გავე-
ხილოთ.

ერთი გახლავთ ქსნის მინის
ტარის ქარხანა, რომელიც, პრეზი-
დენტის თქმით, მისი ინიციატივით
აგებულია მისი ცვაქს მდინების
დროს. დღეს ამ ქარხნის აქციების
75% — ე. ი. ქარხანა, როგორც
ასეთი — თურქებისაა. მასში
დასაქმებულია სამსხე მეტი კაცი
და მომავალში ერთი ამდენი
კიდევ დასაქმდება. ხელფასი აქვთ
სამჯერ-ოთხჯერ მეტი, ვიდრე
ჩვენი სახელმწიფო უხდის დღეს
მალაი კვალიფიკაციის მშრო-
მელებს. დავიანგარიშოთ ამ ქარ-
ხნის პლუსები და მინუსები ჩვენი
ქვეყნის პერსპექტივაში. მოგება
ჩვენი? არა, ჩვენი არ არის
(მხოლოდ 25% არის ჩვენი).
ტექნოლოგიური წინასწარ იძლევა?
არა, არ იძლევა, რადგან თურ-
ქეთი ტექნოლოგიურად მონივრე
ქვეყნებს არ ეუთვნის. სოციალურ
მოგებას იძლევა? არა, ვერ
მოგვეცემს, რადგან არ ვიცით,
თურქები იმ ქარხანაში ქართვე-
ლებს დასაქმებენ ზეგ თუ
თურქებს მოიყვანენ და ქსანში
დემოგრაფიულ ბალანსს შეცვლიან.
ახლა ენახოთ, მინუსი რა აქვს
ამ საწარმოს. მინუსი დაიღაც
აქვს და ეს არის საკუთრივ
სოციალური. მინუსი: ის 600
ადამიანი, რომელიც თურქების
კმაყოფილება გააღატაკებულ საქარ-
თველოში, თავისი ამ უპირ-
ატესობის გამო თურქეთის პოლი-
ტიკურ რეზერვშია და არა
საქართველოში. ნუ დაგვაგონებთ,
რომ ეს ხდება სახელმწიფოში,
რომლის პრეზიდენტი ღიად
ამბობს, საბაზრო ეკონომიკის
დენერგეზუ მალაი მიზნა ჩვენი
ქვეყანას არა აქვსო რის იდე-
ოლოგია, რა ეროვნული იდეო-
ლოგია? კონსტიტუცია გვაქვს და
სულერი საზრდოდ ეს ვიყო-
ფიოთო.

დავუმატოთ ამას პრეზიდენტის
მსჯელობა იმაზე, როგორ გაი-
ძარცვა ეს ქარხანა ამ რამდენიმე
წლის მანძილზე. დავუმატოთ და
დავაზუსტოთ. 91-92 წლების
გადატრიალებაზე არც ეს
ქარხანა, არც სხვა რომელიმე
ქარხანა არ გაძარცვულა. იგი
გაიძარცვა გადატრიალების შემ-
დეგ. მაინცადაბრუნა 6 იანვრიდან
6 მარტამდე გაიძარცვა, როცა
ე. შევარდნაძე საქართველოს
მმართველად ჩამოვიდა მოსკო-
ვიდან? თუ არა, მაშ მის გა-
ძარცვუბაზე მმართველი პასუხს-
მგებელი ყოფილა! საკითხავია:
იმისთვის ხომ არ იყო გადავი-
ლებული ამ რამდენიმე წლის
მანძილზე ყველაფრის ძარცვა,

რომ გაადვილებულიყო შემდეგ
ყველაფრის გაყიდვა არც თუ
ტექნოლოგიის მედროშე პარტი-
ორებზე?

მეორე ობიექტია „საქართვე-
ლო-ამერიკის ნავთობგადამამუ-
შავებელი კომპანია“, რომელიც
საქართველოში მოპოვებულ ნავთს
გადამამუშავებს და საქართვე-
ლოშივე გაყიდის პირველ ხანებში
მინიმალური რაოდენობით — 97
ათას ტონას წლიურად. ვის
რამდენი აქვია ეკუთვნის, ამაზე
პრეზიდენტიც დუშს. შევფასოთ
ამ სიახლის შედეგები. ნავთობის
საქმეში დღეს ჯერ კიდევ
მოგების დიდი წილი აქვს გადა-
მამუშავებელს (ე. ი. ტექნო-
ლოგიურად წინ წასულს) და
არა საბადოს პატრონს.
მაშასადამე, მოგების ის წილი,
რომელიც ამერიკული აქციების
დივიდენდებზე წავა, ჩვენი
ქვეყნისთვის ზარალია. რა
ანაზღაურებს ამ ზარალს?
ორი რამ: ან მონივრე
ტექნოლოგიების შემოტანა,
რომელიც ჩვენთან რჩება (მას
ვსნაალობთ, ვითვისებთ და
ა. შ.), ან ჩვენი კადრის
ზრდა და სტაბილური დასაქ-
მება. არც ჩვენი კადრების
დასაქმებაზე, მით უმეტეს
— სტაბილურ (ანუ სამო-
მავლოდ) დასაქმებაზე, არც
მის მომზადებაზე პრეზიდენტი
არაფერს ამბობს. თუ ასეა,
რა მიზეზი და საფუძველი
აქვს მის სიხარულს ამ
კომპანიის ამუშავების გამო?

დავიძიოთ შედარებისთვის.
საბრტყალის ნავთობს ამ
რამდენიმე წლის წინ ახლო-
მასლო სოფლების გლეხები
ხდიდნენ: ამზადებდნენ ცუდ
ბენზინს და კარგ „სალო-
არკას“. დიდი მოგება ჰქონდათ
და ხანდახან — მსხვერპლი მძიმე
დამწვრობის შედეგად. საკითხავია:
თუ გლეხებს შეეძლოთ ამ
ნავთობის ცუდად გამოხდა, არ
შეეძლოთ სახელმწიფოს იმავე
ნავთის კარგად გამოხდა ისე,
რომ ამ ნარმოების მოგების ასივე
პროცენტი მას დარჩენოდა?
პრეზიდენტის აზრით, „მსოფ-
ლიო სავაჭრო ორგანიზაციაში“
შესვლა საქართველოსთვის ისე-
თივე მნიშვნელოვანია, როგორც
გაეროს წევრობა. დიხს, ძალიან
მნიშვნელოვანია. მაგრამ რა
ფასად? ყოველგვარ ფასად თუ
ამ ფასისათვის რაღაცა საზღვარი
არსებობს? პრეზიდენტი არ გვე-
უბნება, ღირს თუ არა ამ
საპატიო ორგანიზაციაში შესვლა
იმად, რომ საქართველოს მთელი
უძრავი ქონება უცხოელებს მიე-
ყიდოთ და ქართველი ერი
სამომავლოდ საარსებო ბაზის
გარეშე დაეტოვოს. პრეზიდენტის
ეკონომიკური პოლიტიკის შედეგი
ხომ — თუ ბედმა დააცალა —
მხოლოდ ეს არის! პრეზიდენტი
არც იმას გვეუბნება, ითხოვს
თუ არა „მსოფლიო სავაჭრო

ორგანიზაცია“ მართლა ამ ფასს,
რათა თავის წევრად მიგვიღოს.
დიდი ალბათობაა იმისა, რომ
არ ითხოვს, ხოლო პრეზიდენტის
მიერ არჩეული სტრატეგია —
თავს მოვანონებო ჩვენი ქონების
განივებით, შეგვაქებენ, მეც
შემაქებენ — ნევრად მიგვი-
ღებენო — მხოლოდ პრეზი-
დენტისავე გონებაში არსებულ
ფანტაზიას ჰგავს. ყოველ შემთ-
ხვევაში, სხვა ქვეყნები ასე არ
იქცევიან და მათ ამ კაბალურ
პრობებსაც არაფერ უსვამს. გარდა
ამისა, პრეზიდენტი იმაზეც დუშს,
თუ რა დამოკიდებულება იქნება
ამ საუცხოო ორგანიზაციაში
საქართველოს ეკონომიკისადმი მას
შემდეგ, რაც ჩვენ იქ გავწე-
რიანდებით. მთავარი კი სწორედ
ეს არის. პრეზიდენტი ბრძანებს,
რომ იქ რუსეთი და სხვა
ქვეყნებიც შევლენ. კეთილი და
პატიოსანი! მაგრამ ეს ხომ იმას

ნიშნავს, რომ ის ეკონომიკური
მიმართებით, კონკურენციის ჩათ-
ვით, რომელიც დღეს მსოფ-
ლიოს ქვეყნებს შორის არსებობს,
იმ ორგანიზაციაშიც ძალაში
დარჩება. პრეზიდენტმა კარგად
იცის, ალბათ, რომ რუსეთისადმი
დამოკიდებულებაში მსოფლიოს
პოლიტიკა დღეს მისი სამხედრო-
სამრეწველო კომპლექსის უწინა-
მყოფის — ფაქტობრივად, მისი
მძიმე სამრეწველო პოტენციალის
ჩახშობის პოლიტიკაა. მაშ რას
ხედავს სასიხარულოს იმაში, რომ
რუსეთიც იქვე იქნება, სადაც
ჩვენ, და რით აპირებს, რომ
ჩვენი მრეწველობისათვის რუსეთის
მრეწველობისაგან განსხვავებული
დამოკიდებულება მოიპოვოს? არა-
ფრით არ აპირებს. მას გეგმა
არა აქვს. და თითქოს იმასაც
ვერ ხედავს, რომ სანამ „ესეგემი“
ვართ და საქართველოში რუსეთის
ბაზები დგას, ჩვენ მრეწვე-
ლობასაც ისე მოეკიდებიან, რო-
გორც რუსეთისას.

შსმენია თუ არა საქართველოს
პრეზიდენტი, რომ საქართვე-
ლოსთვის ერთადერთი რეალური
პერსპექტივა თავის გატანისა ახალ
გეგმა ბათუმის პორტის ორ
დანგრეულ ნაგმისადგომის ადგი-
ლას გაკეთებულიყო თავისუ-
ფალი ეკონომიკური ზონა, ცენ-
ტრის მიერ იქნა ბლოკირებუ-
ლი და შეფასებული, როგორც
სეპარატიზმის გამოვლინება. მე-
ტიც: აჭარასთან და მის ლიდერ-
თან დამოკიდებულებაში, ცენ-
ტრის მიერ დიდი ხანია მიმ-
დინარობს გეგმური, კარგად
ორგანიზებული კამპანია დის-
კრედიტაციისა.
ამ დროს ქვეშაირად პრო-
ქართული კურსი, რომელსაც
ადგას ასლან აბაშიძე, შეურყევე-
ლია, სწორედ ამ კურსმა მოუ-
ტანა სახელი და საყოველთაო
აღიარება აჭარის ლიდერს არა
მხოლოდ საქართველოში, მის
ფარგლებს გარეთაც: თავად აბა-
შიძის სიტყვებით, ის „არას-
დროს არ იყო საქართველოს
პრეზიდენტის ოპოზიციში და
არ აპირებს იყოს მისი ოპოზი-
ციონერი. ჩემი კრედიტა: ურთ-
იერთობები იყოს ნათელი და

მსოფლიოში არის მეცნიერე-
ბატევალი და გონებატევალი მალა-
ლტექნოლოგიური მრეწველობის
განვითარება? ამ კითხვის პა-
სუხი გაურკვეველია.

პრეზიდენტი მართალს არ ამბობს

ევროპის სფეროში.
პრეზიდენტი მართალს არ ამბობს
— უფრო ზუსტად, შეგნებულად
მალავს ქვეშაირებას მანძილზე
მისი მმართველობის მანძილზე
ჩატარებულ ეკონომიკურ
გარდაქმნებს „შოკურ თერაპიას“
უნოდებს. „შოკის“ მხრივ იგი
მართალია. რაც შეეხება „თერაპიას“,
აქ იგი პირმინდად მტყუანია,
რადგან „თერაპიას“ ანუ აქტიურობის
მის მიერ აღებულ კურსს არაფერი
სცხია. პრეზიდენტის მთავარი არგუ-
მენტია, საქართველოში საბიუჯეტო
სექტორში ხელფასები წელიწადში
20%-ით იზრდება. წლიური 20%-
ით ზრდა ხუთ წელიწადში
ორნახევარჯერ გაზრდას
ნიშნავს. საქართველოში კი
ხელფასები ამ პროპორციით
არ გაზრდილა. მაგრამ
მთავარი ეს არ არის. რატომ
მიაჩნია პრეზიდენტს, რომ
ხელფასების ზრდა გაგ-
რძელდება? ან რატომ მიაჩნია,
რომ საქართველოში მომუშავე
უცხო სანარმოების ქართვე-
ლების მუშაობა გაგ-
რძელდება? ან რატომ
ფიქრობს, რომ თუ მინები
გაიყიდება და მათ უცხოე-
ლები იყიდებიან (რადგან
ქართველი მათ დღეს კონკრე-
ტულად ვერ გაუწევს), ის
უცხოელი ამ მიზანზე
სამუშაოდ ქართველს დატო-
ვებს (ნუ .დაგვაგონებთ:
„სანავლო ქართველს, რადგან
ნაწილი სკოლაში ვერ დადის
„უსახსრობის გამო“? რაში ხედავს
საქართველოს პრეზიდენტი
საქართველოში, უახლოეს წლებში
მინიც, იმდენი სანარმოების
არსებობის გარანტიას, რომ მათგან
აქრევილი გადასახადი საქარ-
თველოს სახელმწიფოებრივი
ხარჯების მინიმალურ მოთხო-
ვნილებას გასწვდეს? ვერაფერში,
რადგან საქართველოს დღევანდელი
ხელისუფლების ეკონომიკურ
პოლიტიკას გათვლა ანუ
პროგნოზირება და დაგეგმვა არა
აქვს. ეს არის უსაჭოდ და უნიჭოდ
მოტივტივე ნაგის პოლიტიკა,
რომელიც ვერ ითვალისწინებს
მსოფლიო ეკონომიკის
განვითარების ყველაზე ძირეულსა
და ცენტრალურ ტენდენციასაც
კი — ქარბარმოების სფეროს
განუხრელ ზრდას, რომლისთვისაც
სატრანსპორტო სირთულე სირ-
თულე აღარ არის და, მაშასადამე,
თავის მეტოქის სასიცოცხლო
ატიმოსფეროს არა მხოლოდ თავის
მეზობლობაში ხშავს, არამედ
მსოფლიოში.

პრეზიდენტის მსჯელობაში იმ
დღეს ქართველი ბავშვების დიდი
ნაწილი სკოლაში ვერ დადის
„უსახსრობის გამო“? რაში ხედავს
საქართველოს პრეზიდენტი
საქართველოში, უახლოეს წლებში
მინიც, იმდენი სანარმოების
არსებობის გარანტიას, რომ მათგან
აქრევილი გადასახადი საქარ-
თველოს სახელმწიფოებრივი
ხარჯების მინიმალურ მოთხო-
ვნილებას გასწვდეს? ვერაფერში,
რადგან საქართველოს დღევანდელი
ხელისუფლების ეკონომიკურ
პოლიტიკას გათვლა ანუ
პროგნოზირება და დაგეგმვა არა
აქვს. ეს არის უსაჭოდ და უნიჭოდ
მოტივტივე ნაგის პოლიტიკა,
რომელიც ვერ ითვალისწინებს
მსოფლიო ეკონომიკის
განვითარების ყველაზე ძირეულსა
და ცენტრალურ ტენდენციასაც
კი — ქარბარმოების სფეროს
განუხრელ ზრდას, რომლისთვისაც
სატრანსპორტო სირთულე სირ-
თულე აღარ არის და, მაშასადამე,
თავის მეტოქის სასიცოცხლო
ატიმოსფეროს არა მხოლოდ თავის
მეზობლობაში ხშავს, არამედ
მსოფლიოში.

პრობლემის გაცნობიერება კი
არ ჩანს, თუ რას ემყარება
იმედი, რომ ნავთობის და სხვა
მაგისტრალური გადაზიდვების
მომსახურე ინფრასტრუქტურაში
(რემონტი, დასანყობება, სანავთი
გამართვა და ა. შ.) საქართველოს
მოქალაქეები იქნებიან დასაქ-
მებული. ის, რომ გზები ჩვენ
მინებზე ან საქართველოს სახელ-
მწიფოს კუთვნილ მიწაზე გაიე-
ლის? როგორც ვნახეთ, ამის
ალბათობა მცირეა. კვალიფი-
კაციით ვაჯობებთ? ზემოთ
ვთქვით უკვე, რატომ ვერ
ვაჯობებთ. მაშ ხატრს გაგვინვევ?
იმას, ვის ხელშიც საკუთრდება,
არავისთან ხატრი აღარ სჭირდება.
დასკვნა ნათელია: საქართველოს
დღევანდელი ხელისუფლების ეკო-
ნომიკური პოლიტიკა უპერ-
სპექტივოა. მას სხვაგვარად ვერ
ახსენით თუ არ უბრალო არაკვა-
ლიფიციურობით, შეგნებული
კომპრომისობით ან შეგნებული
მიზანდასახულობით, რომ მოსახ-
ლეობაში დამოუკიდებელი საქარ-
თველოს ეკონომიკური უპერ-
სპექტივობის ილუზია შექმნას.

პოლიტიკის სფეროში.

პრეზიდენტი ისენებს აფხაზეთის
ომს და ბრალს სდებს „მთავარ-
სარდლებს“, რომელთაც თავისი
მანვე მოქმედებით საქართველოს
სამხედრო დამარცხება მოუტანეს.
არ არის მართალი! 1992 წლის
6 მარტიდან საქართველოში არ
ყოფილა არც ერთი „მთავარ-
სარდალი“ ე. შევარდნაძის გარდა.
იგი იყო სახელმწიფოს მეთაური,
ხოლო როცა ესა თუ ის
სამხედრო პირი სახელმწიფოს
მეთაურის ბრძანებას არ ასრუ-
ლებს და ეს შერჩება, მის
მოქმედებაზე პასუხისმგებელია
სახელმწიფოს მეთაური.

პრეზიდენტი კიდევ და კიდევ
ახსენებს „მოლაპარაკებას მოს-
კოვში“, რომელმაც აფხაზეთის
პრობლემა წინ უნდა წაწიოს.
ეს გაუღმრფელობას აღარ ჰგავს,
რადგან შეუძლებელია ყოველივე
იმის შემდეგ, რაც მოხდა, კაცს
სჯეროდეს მოსკოვის დადებითი
პოზიციისა აფხაზეთში ჩვენი
იურისდიქციის აღდგენის საქმეში.
საქართველოს დღევანდელი
პოლიტიკით და, მაშასადამე,
საქართველოს დღევანდელი
პრეზიდენტის ხელში აფხაზეთის
პრობლემის გადაჭრაც შეუძ-
ლებელია.

პრეზიდენტი ლაპარაკობს
„ნესრვის“ დამყარებაზე გალში
და ამ სიტყვაში გულისხმობს
ისეთ მდგომარეობას, როცა
გალში არძინბას დროშა ფრე-
ალებს და ქართველი მოსახ-
ლეობის მასობრივად მკვლელობის
დაუწყველი დაიანა. ამას,
როგორც იტყვიან, კომენტარი არ
ესაჭიროება.

შემატიკარი

მეორე გვერდიდან

წინასაარჩევნო პატალია

შევერდნაძის პოზიციები სუსტდება თბილისი ბათუმის დისკრედიტაციის კამპანიას მეშვე

იდენტი არ ენდობა თავისსავე
შემწილ სტრუქტურებს, როგორ
გავუგოთ შევარდნაძეს, რომელ-
მაც 1998 წლის 24 ივლისს
მთავრობის გაფართოებული სხ-
დომის ტრიბუნიდან დადებითად
შეაფასა სამართალდამცავი
ორგანოების მუშაობა?

ქვეშაირება იმაში მდგო-
მარეობს, რომ პრეზიდენტი შე-
ვარდნაძე კიდევ ერთხელ სახ-
ალისოდ ბლეფობს.

შევარდნაძისაგან განსხვავე-
ბით აჭარის ლიდერმა ასლან
აბაშიძემ, რომელიც 1991 წელს
ჩაუდგა სათავეში რეგიონს, უმოკ-
ლეს დროში გადააქცია
საქართველოს ფეთქებადსაშიში
ნაწილი პოლიტიკურად სტაბი-
ლურ მხარედ. მიუხედავად
არაერთგზის შეჭრისა საქართვე-
ლოს მხიდან აჭარაში ბანდი-
ტური ფორმირებისა, აგრეთვე
აბაშიძის ფიზიკური მოცილების
არაერთგზის მცდელობისა, აჭარის
ხელმძღვანელმა შეძლო მტკიცე
საძირკველი ჩაეყარა რეგიონის

Photo

ბები ყველას ანცვიფრებს. ეს
ხეობოდა და ხდება ცენტრის
მიერ ფარულით თუ ღია ბოიკო-
ტის პრობებში, აბაშიძეს ხუთი
წლის ბრძოლა დასჭირდა იმი-
ათვის, რომ აჭარის ტერიტო-
რიაზე აეშენებინა თბოელექტ-
როსადგური და საერთაშორისო
დანიშნულების აეროპორტი. ხოლო

გეგმა ბათუმის პორტის ორ
დანგრეულ ნაგმისადგომის ადგი-
ლას გაკეთებულიყო თავისუ-
ფალი ეკონომიკური ზონა, ცენ-
ტრის მიერ იქნა ბლოკირებუ-
ლი და შეფასებული, როგორც
სეპარატიზმის გამოვლინება. მე-
ტიც: აჭარასთან და მის ლიდერ-
თან დამოკიდებულებაში, ცენ-
ტრის მიერ დიდი ხანია მიმ-
დინარობს გეგმური, კარგად
ორგანიზებული კამპანია დის-
კრედიტაციისა.

ამ დროს ქვეშაირად პრო-
ქართული კურსი, რომელსაც
ადგას ასლან აბაშიძე, შეურყევე-
ლია, სწორედ ამ კურსმა მოუ-
ტანა სახელი და საყოველთაო
აღიარება აჭარის ლიდერს არა
მხოლოდ საქართველოში, მის
ფარგლებს გარეთაც: თავად აბა-
შიძის სიტყვებით, ის „არას-
დროს არ იყო საქართველოს
პრეზიდენტის ოპოზიციში და
არ აპირებს იყოს მისი ოპოზი-
ციონერი. ჩემი კრედიტა: ურთ-
იერთობები იყოს ნათელი და

მორალზე დაფუძნებული, მაგრამ
მე ყოველთვის ვიქნები წინააღ-
დეგი იმ ძალებისა, რომელთაც

Photo Ne

ქვეყანა კატასტროფისკენ მიყავთ.“
ამასთან დაკავშირებით შეიძლე-
ბა გაკეთდეს დასკვნა იმის შესახ-
ებ, რომ თბილისსა და ბათუ-
მის გართულებული სიტუაცია
გამონეწეულია უფრო ალბათ
საქართველოს ხელისუფლების
ხელმძღვანელთა არაგონივრული
პოლიტიკით.

ამჟამად საქართველოს ხე-
ლმძღვანელები თავს იტყვებენ:
წამოაყენებს თუ არა თავისი
კანდიდატურას მომავალ საპრე-
ზიდენტო არჩევნებში ასლან აბა-
შიძე. ამ, არცთუ დაუფარავ
შეფოთებაზე უმჯობესი იქნება
თავად აჭარის ხელმძღვანელის
სიტყვებით ვუპასუხოთ: „მე არ
სად განმცხადებია, რომ წამო-
ვყავყენ ჩემს კანდიდატურას
პრეზიდენტის პოსტზე, მაგრამ
ვერაფერ საგანგაშოს ვხედავ
იმაში, რომ ამა თუ იმ
პროგნოზსა საკუთარი კანდიდატუ-
რა წამოაყენოს არჩევით თანამ-
დებობაზე, მათ შორის პრეზი-
დენტის თანამდებობაზეც. არცთუ
ცივილიზებულ ქვეყანაში ეს და-
ნაშაულებად არ ითვლება. ჩვენთან
ამის ირგვლივ რატომ ატყდა
ასეთი აჟიოტაჟი?!

ასლან აბაშიძის ძი აბაშიძე
პროფესორი, იურიდიულ
მეცნიერებათა დოქტორი
„ნეზავისიზია გაზეტა“

მ-2 გვირგვინი

რუსეთი - საქართველოს უბოროტესი მტერი

(რუსეთი მარკო და კიუსტინის თვალთახედვით)

სათვის ვანარშობი, ხოლო შემდეგ, როცა უკვე თავის მიზანს მიადგინა, უკვე დაიწყო მათთვის და მტრის პირისპირ. აი ამგვარი ჩათრევა-ზურგმუცვეთი, რუსეთმა ჯერ სისხლისაგან დაცალა საქართველო, ხოლო შემდეგ სასომხილი ქვეყანას თავად დაეუფლა, რასაც ყოველდღიური უსინდისოდ „ნებაყოფლობითი შეერთება“ უწოდებდა.

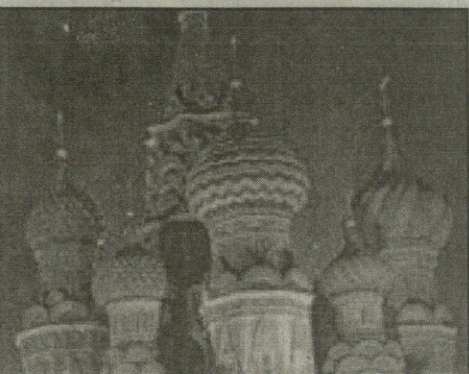
ახლა არ იტყვი, რა დღეში ჩაგდეს რუსებმა ძალადობრივი გზით დაპყრობილი საქართველო? ივანეს ის, რაც არ უკადრებია არცერთ წინა დამპყრობელს, თვით ველურებზე მიჩენულ მონღოლებსაც კი. მხოლოდ რუსებმა და სხვა არაფერი მოგვისაქვს სამიათასწლოვანი ეროვნული სახელმწიფო, ეროვნული მმართველობა ქართველი მეფეებით, ეროვნულ ენაზე კანონ-სამართალი, ეროვნული სკოლები და ეკლესია, და წარმოიდგინეთ, აგვიკრძალეს თვით „საქართველოს“ ხსენება. მაგრამ, მარტო ეს როდი გვაკმარეს! რუსის ველური ჯარისკაცები და წუპაკი მოხელეები ნამდვილად მძარცველებად მოეგვინენ ქართველ ხალხს და ისე ეპყრობოდნენ, როგორც პირუტყვებს — ხარკამეჩის ნაცვად უღელში აბამდნენ კაცებსაც და ქალებსაც და მათარს ცემით მიერეგებოდნენ. მათი ველურობა იქამდე მიდიოდა, რომ სვეტებზე მიბმულ გლეხებს ცოლშვილს თვალწინ უუპატიურებდნენ. (იხილეთ ალ. ფრონდის „1804 წლის შთიულებების ამბობება“, 1812 წლის კახეთის ამბობება“ და სხვ.).

ამგვარად ასეთი ბოროტებითა და ველურობით, ასეთი ასომილატორული პოლიტიკით არცერთი დამპყრობელი არ მოქცევია საქართველოს, და ეს მაშინ, როცა სპარსთაგან არავითარი გათათრების საფრთხე არ დაუქრებია საქართველოს, მითუმეტეს მე-18 საუკუნის მეორე ნახევრიდან, როცა ერეკლე II სრული დამოუკიდებლობით მართავდა ქართლ-კახეთის სამეფოს, და ასევე გაგრძელდებოდა ალბათ, რომ არ გადაპყრობებოდა იგი ცბიერ რუსეთს, გარუსება-გადაშენების საფრთხე კი რეალურ სინამდვილე იქცა ჩვენს სამშობლოში რუსთა გაბატონების პირველივე დღიდან.

ეგებ ვინმე იფიქროს, რომ დამპყრობლის მიმართ ზოგი გვაპყრობებს და ამიტომ ვაჭარბდებოდა რაიმეს რუსი ხალხის შეფასებაში, რომელიც დასაბამიდან მონათლულია იმ იდეით, რომ ბატონობდეს სხვა ხალხზე და სხვათა მინება (იხილეთ ამის დასტურად თუნდაც მათი ქალაქების სახელწოდებები — ვლადიკა-პეტროვო, ვლადიკავკაზი, ვლადიკავკაზი) და თანაც უკიდურესი ველურობითა და ბოროტ სურვილით — სასებით ადგაფის თავისი მსხვერპლი პირისაგან მინისა (შეადარეთ ამ შტრიხ ინგლისურ ფრანგული კოლონიზაციის აფრიკაში და რუსული კოლონიზაციის კავკასიასა და შუა აზიაში). მაშინ მოუწყობილ სრულად გარეშე კაცს — ფრანგ მწერალსა და მოგზაურს მარკო და კიუსტინს, მისი წიგნიდან — „ნიკოლოზ I-ის დროინდელი რუსეთი“.

„მთავრობა რუსეთში მხოლოდ სიცრუით ცხოვრობს, რადგან სიმართლისა მტარვალსაც ეშინია და მონასაც.“ (გვ. 5). „დესპოტიზმით დაჩაგრულ ქვეყნებში ადამიანები ხისაგან შექმნილად გვეჩვენებიან, სახელმწიფო მექანიზმის ეს ნაწილები, რომელნიც ბრმადასრულებენ სხვის ნებას, მხოლოდ საათის პატარა ბორბლებს მოგვგაგონებენ, — რუსეთში კი მათ ადამიანებს უწოდებენ“ (გვ. 15). „60 მილიონ ად-

ამიანის მსგავს არსებას მისჯილი აქვს რუსეთში ცხოვრება“ (გვ. 19). „ამგვარი სახელმწიფოებრივი წესწყობილება არსად არ არის შესაძლებელი გარდა რუსეთისა“ (გვ. 27). „ეს მოსახლეობა, შემდგარი ავტომატებისაგან, მოგვგაგონებს ჭადრაკის ფიგურებს; რომელიც მოძრაობაში მოსაყვას მხოლოდ ერთ ადამიანს... მოსახლეობას შორის, რომელიც მოკლებულია სისარულს და საკუთარ ნებისყოფას, ხედავ მხოლოდ უსულო ხეხულებს და ძალაუფლებურად თრთი იმის გახსენებაზე, რომ ამ მრავალრიცხოვან ხეხულებს და ფეხებს მხოლოდ ერთი თავი აქვს.“ (გვ. 31). „უნდა იცხოვროს ამ მოუსვენარ უდაბნოში, ამ დაუსვენებელ ციხეში, რომელსაც რუსეთი ეწოდება, რომ

იგრძნო ევროპის ხალხთა თავისუფლება.“ „რუსეთში უზენაეს ხელისუფლებას თავიანთსა სცემენ, როგორც სარწმუნოებას“ (გვ. 68). „რუსეთში დესპოტიზმი მთელი მმართველობის საფუძველია, მაგრამ ეს დესპოტიზმი სრულიად ეგუება ხალხის სულს.“ (გვ. 92). „რუსეთში არ არის საზოგადო უფლებრივი შეგნება... აქ ხალხის მასებში უფლებრივი თვითშეგნების ადგილი უჭირავს ინსტიტუტურ, თითქმის ცრუმორწმუნე სიყვარულს მთავრობისადმი.“ „მე ვფიქრობ, რუსეთი ერთადერთი ქვეყანაა, სადაც ხალხს წარმოდგენა არა აქვს ნამდვილ ბედნიერებაზე.“ (გვ. 17).

„იმ ტერორის გამო, რომელიც ყველას თავს დასტრიალებს, მონური მორჩილება მოქმედების ურყევ ნებად ხდება. ჯალათნი და მათი მსხვერპლი ერთნაირად არიან დარწმუნებული ბრმა მორჩილების აუცილებლობაში“ (გვ. 145). „მთელი რუსეთი იგივე ციხეა, მით უფრო საშინელი ციხე, რომ იგი ვეებერეთელაა და ძელია მისი საზღვრების მიღწევა და გადალახვა“ (გვ. 170). „მას ვისაც ნილად ხვდა უბედურება, ამ ქვეყანაში დაბადებულიყო მხოლოდ ის დარჩენი, რომ თავი ინუგეშოს ამაცი ციხეებით და მთელ ქვეყანაზე გაბატონების იმედებით... რუსეთი ცოცხლობს და აზროვნებს, როგორც დამპყრობელი არმიის ჯარისკაცი“ (გვ. 121). „მათ შეიძლება ერთი წუთით გაიმარჯვონ უხეში ძალის სფეროში, მაგრამ ვერასოდეს ვერ გაიმარჯვებენ აზროვნების დარგში.“ (გვ. 153). რაც შეეხება იმ ფაქტს, რომ რუსები უკიდურესი ჯალათობით ექცევიან დაპყრობილ ხალხებს, ამაზე იგი ასეთ დასკვნას გვთავაზობს: „ვისაც თვით უტარებია მონობის უღელი (გულისხმობს მათზე მონღოლთა ბატონობას), არასოდეს არ შეეცდება იგი შეუმსუბუქოს იმათ, ვისმაც ამ უღელს ადგამს.“ მაგრამ ბოლოს მარკო და კიუსტინი მაინც იმ დასკვნამდე მიდის, რომ ეს ყოველივე თვით რუსი ხალხის ბუნებიდან გამომდინარეობს. მართლაც, მონოლოგება სხვა ხალხებზეც იბატონეს, მაგრამ ვერც მონობისადმი სიყვარული დაამკვიდრეს სადმე და ვერც სხვა ხალხების ჯალათებად გარდაქმნეს ისინი.

ახლა ყური მივუგდოთ ჩვენს მამულიშვილებს, რომელთაც საკუთარ თავზე იგემეს რუსული სისასტიკე და განუკითხობა: „ბატონის ასულო, — მიმართავს სამეფო კარის ყოფილი მოძღვარი ევნატი იოსელიანი ერეკლე მეფის ასულს თეკლა ბატონიშვილს, — მესმის ყოველივე და ვიტყვი მოკლედ გოდებისასა ჩემსა სიტყვას: არვინ ველოდით რუსთაგან ამას, რასაცა თქვენ მიბრძანებთ: ახლა ეხედავთ, რაოდენ ძნელი ნათესავი ყოფილა, ძლიერი ძალთა სიმრავლითა, თურმე ყოფილან სუსტნი ზრდილობითა.“ „უცნობნი კაცთა, არადამფასებელი ღირებათა, ცივად მხედველნი, ცივად მგრძნობელნი...“

რუსი ხალხის შესახებ საგულისხმო დახასიათებას იძლევა აგრეთვე საქართველოს თავისუფლებისათვის მებრძოლი, დიდი ეროვნული ბატონიშვილი: „რუსები ბუნებით მუხანათნი არიან, ჭეშმარიტება მაგათში არა მკვიდრობს, სწორისა და მრუდის გარჩევა არ იციან, ერთგულისა და ორგულის მისაგებელი ციმბირიაო“ — გვაუწყებს იგი.

ახლა მოვუსმინოთ ჩვენი ქვეყნის კიდევ უფრო დიდ ავტორიტეტებს — ილიას და აკაკის: აი რას სწერს ილია პეტროვიჩი: „რადგან თავის მეუღლეს ოლას: „მე ამისთანა გულშეუტყვარი ხალხი არ მინახავს... რას უზამ იმისთანა ხალხს, რომლებსაც ღმერთს არც მოტყუებოდა კეფაში ტვინი ჩაუდვია და არც მყარს გულში გრძნობა. ღმერთმა დაისწავს ყოველი ქრისტიანი ამათ ბრყვალბიან ხელში ჩაეარდნისაგან. ვერ წარმოიდგენ, რა ხალხია, ღმერთი, ღმერთი და მურტალი.“

აკაკი წერეთელი კი ერთ-ერთ თავის ლექსში რუსს ნაძალადე დაპყრობულს, „ნაძალადე საქმროს“ უწოდებს და ასე მიმართავს:

„დამხსენი, ჩრდილოელი! რა მაქვს შენთან საზიარო? თვით ოხერო, მოუვლელი, როგორ გინდა მომარო? ბუნებისგან დაჩაგრული, განა შესძლებ მეგობრობას? მომხამული, ცივი გული სხვას რას გასწევს, თუ არ მტრობას?!“

წლიდან წლამდე უცნაურად გეყინება ტვინი თავში!..

უნდა ძალაუფლებად ეხეოდე დათვის ტყავში!..“

ამგვარად თქმა იმისა, რომ სპარსეთი დაგვიპყრობდა და გაგვათათრებდა და რუსეთის სახით უკეთესი დამპყრობელი შევიძინეთ, აბსურდია. რუსეთი იყო და რჩება ქართველი ერის უბოროტესი მტერი, რასაც ნათლად ადასტურებს თვით ჩვენს თვალწინ მიმდინარე აფხაზეთის ამბები. რაც შეეხება ჩვენს მეფეებს — თეიმურაზ I-ს, ვახტანგ VI-ს და ერეკლე II-ს — ისინი საბავშვო ბაღის მოსწავლე-თა დონეზე აღმოჩნდნენ რუსეთის ცბიერი პოლიტიკოსების ხელში, რისი შედეგები მივიღეთ, რომ რუსებმა მოგვისაქვს ქართული სახელმწიფო და თვით ერი ასევე მრავალჯერ დააყენეს მოსპობის საფრთხის წინაშე, თუნდ იმის ჩათვლით, რაც დღეს ხდება. სამწუხაროდ ერეკლეს მცდარ პოლიტიკას რეკლამას უწევდნენ დღესაც ანტიქართული ძალები, რათა მასზე დაყრდნობით გაამართლონ თავიანთი პრორუსული პოლიტიკა, რაც სრულ დაღუპვას უქადის ჩვენს ქვეყანას.

იხილეთ მჭიდროვანი, ისტორიკოსი

მ-2 გვირგვინი

რუსთა განსახლება საქართველოში ანუ მოითქმენ თუ არა მოსახლი საქართველო თავის გვირგვინი „სამხრეთ რუსეთის ჩასახლება“?

საუკუნეში, თუმცა 1922 წელს — სამხრეთ რუსეთის აო-ს შექმნის ჟამს ოსთა ახლანდელ „დედაქალაქ“ ცხინვალში ჰოლდო ოსი თუ ოსური ოჯახი არსებულა; ახლა კი...

საოცარი, რომ მიუხედავად ბოლო ათწლეულის დატრიალებული მოვლენების, საქართველო და ქართველობა ჯერ კიდევ ვერ გამოფხიზლებულა კოსმოპოლიტიზმისა და ავადსახსენებელი ლენინური ინტერნაციონალიზმის ბანგით.

ძალიან კარგია, რომ გვინდა ამერიკულ წესზე ვიცხოვროთ, მაგრამ რატომღაც ყურს არავინ ამერიკაზე იმ ფაქტზე, რომ ამერიკაში ყველასათვის სავალდებულოა ამერიკელთა ენის (ანუ ინგლისურის) ცოდნა. ჩვენ კი ქართულის ცოდნას არც არავის ვთხოვთ (დაძალებზე რომ არაფერი ვთქვათ), არც თავად იკლავენ თავს მისი შესწავლით და ჩვენც იძულებულს გვხდებიან ჩვენს მოქალაქეებს ლამის თარჯიმნების საშუალებით ველაპარაკოთ.

განა ცოტაა ჩვენში ისეთი, რომელიც აქ დაიბადა, გაიზარდა და ისე მიდის იმ სოფელს, რომ ქართულის ცოდნა გულში აც არ გაუვლია.

ამერიკის მოქალაქე რომ გახდეს, ასევე საჭიროა გამოცდის ჩაბარება ამერიკის ისტორიაში. არადა, ამერიკას ხომ იმდენი ხნის ისტორია აქვს, რამდენიც ჩვენ რუსთა ბატონობის ქვეშ ვიმყოფებოდით. უცხოენოვან ჩვენს მოქალაქეებს თითქმის წარმოუდგენიათ კი არა აქვთ ჩვენს ისტორიაზე და ამიტომ, რომ საქართველოში ეძებენ: ისები ალანეთს, აფსუები აფსუ-

ინერციით აგრძელებს და ყველაფერს სხვას ნუ გადავარალებთ.

სიტყვა გაგვეცა და მოდით, ისევე ოსებს დავუბრუნდეთ. აფხაზეთში დატრიალებულმა ამბებმა მეთოდურად, თანდათანობით ნელ-ნელა მიგვაგინა ცხინვალის რეგიონი და დროდადრო პრესაში გამკრთალი ცნობებიდან თუ ჩანს, რომ ისინიც თავისი ცხოვრებით ცხოვრობენ — ცხინვალში გამოდის პრესა და „სამეცნიერო“ შრომები ოსურ და რუსულ ენებზე, სადაც თავგადაკლულად ამტკიცებენ ქართველების მიერ „ძირძველი სკვითურ-ალანური“ მონების მითვისება-დაპყრობას (ისე კი, თუ ოსებს, აფსუებს და სომხებს დავუვუგრებთ, ქართველებმა შეიძლება მართლა ვირწმუნოთ ჩვენი სხვა პლანეტადან მოსვლა, რადგან ჩვენი რომელიმე მეზობელი თავისი კულტურის, მინანქლისა და ისტორიის მოზიარეს ნამდვილად არ გაგვხდის).

სამწუხაროდ, ასეთი ცრუ ისტორიით კვლავ ზრდიან აგრესიულ თაობებს. საუკუნოვანი ქართული ტოპონიმების ცვლიან სასურით; შექმნეს „ოსური“ დროშა, ოსურ-რუსული ლერძი და რაც მოთავსა, პირი, სადაც თურმე უმღერიათ დიდი ხნის ოცნებას — ორი ალანის გაერთიანება-შეერთებას.

ჩვენ კი ისევ ყურთბალიშზე გვძინავს. უფრო მეტიც, ჩვენთან ხალხს ამშვიდებენ, რომ თურმე დიდი წარმატებები გვაქვს ქართულ-ოსური კონფლიქტის მონეროგებაში, რაც იმაში გამოიხატება, რომ ლტოლვილები ბრუნდებიან.

სინამდვილეში კი, როგორც პრესიდან ჩანს, მხოლოდ ოსი

ეთს, სომხები სომხეთს და ა.შ. სატარალი რომ არ იყოს, სასაცილოა იმის აღნიშვნა, რომ შოთა რუსთაველსა და ბაგრატიონებს ცალკე ოსები გვტაცებენ, ცალკე აფსუები და ცალკე სომხები (!!!); ამაზე იტყვიან — სინდისიც კარგი საქონელიაო, თუმც რომელ სინდისზეა ლაპარაკი. როგორც ჩანს, მათ ჯერ არ იციან ერთმანეთის ამბავი, თორემ ჩვენი კულტურის მისათვისებლად ერთმანეთს დაეროდნენ და ჩვენც ცოტათი მაინც გვემელებოდა.

ყველფერი ეს კი სხვადასხვა დროის ქართველ ხელისუფალთა ბრალია, რასაც დღევანდელიც

ლტოლვილები გვიბრუნდებიან, რაც ჩვენთვის თურმე დიდი ბედნიერება ყოფილა; ქართველები კი, ნურას უკაცრავად, რადგან „ოსეთი“ უკვე „დამოუკიდებელი რესპუბლიკა“ და თავისი საკუთარი სამოქალაქო კანონებით ცხოვრობს.

მოდით და ნუ გაიხსენებ „სარკეს ისტორიაში“ ნასწავლ სიტყვებს: „ვოტ“ ტეზე ბაბუშკა იურეფ დენ“ ზემოთ ვთქვით, რომ ოსები ნელ-ნელა უბრუნდებიან თავიანთ ყოფილ საცხოვრებელს და ბრუნდებიან მთელს საქართველოში, რადგან ქართველთა ჩვეული „სტუ-

გაგრძელება მე-6 გვ.

სატირა

ზოგიერთ ჩვენს მოგზაურს

მრავალ დიდ-დიდ ქვეყანაში ხშირად ბარ ნავალი, მაგრამ მამულს რა შემატე, რით გახდა ალმავალი. შენ იქ არსად გიძებნია გულის, სულის ნამალი, არც სამშობლოს დარდი გაგყვა, მასზე ვიქრი ფრთამალი. შენ მაგიერ სხვა გაგეშვა, ვისაც რაღაც ეცხებო, უცხოეთში საგრილოდ სულაც რომ არ ეცლება. რაც უცხოეთს თეთრი ხარჯე. მშვიდობის მიგეცა, კიდევ დააპურებდი და უცოცხლებდი იმედსაც. ან სამშობლოს სიცოცხლისთვის შეგეწირა, რაც გაგაჩნდა. რომ მაღამოდ მოგვევინა, რაც ჭრილობა გამოგვანდა. არც უცხო თესლს შეუქმნიდი ქართულ ჯიშზე ფინთ აზრებს,

მაგრამ შენი გონება ხომ ამ საკითხავს ვერა ძლევს. უნახავმა რა ნახაო, შენც ისე დაგეგმრათა, გგონია, რომ ივერს გარეთ სამოთხე აღგეგმრათა? დაგვიბრუნდი უსულგულო, ჩვენ აქ რას არ ვფიქრობდით, ფინანსად გგეგმოდით, გიუფრაციობას ვიქმოდით. თუ გინდათ, რომ ჩვენს ჯიშს, ჯილაგს, მართლა რამე ეშველოს, მიკვლეთ თავს უნდა აჯობოთ და გულით მას მიეშველოთ. მრავალ ტურფა ქვეყანაში ბევრჯერა ბარ ნავალი, მაგრამ დღემდე მაინც რჩები შენ ღორის განავალი.

გულდაგმარა

ივანე ჯავახიშვილი აფხაზეთის შესახებ

აკადემიკოს ივანე ჯავახიშვილის შეხედულებით აფხაზეთი საქართველოს ერთ-ერთი კუთხეა, ისევე როგორც, ვითქმის, კახეთი ან რაჭა და არ არის აბსუა ქვეყანა. აფხაზი არის ქართველი და სრულყოფილი არ არის აბსუა.

ეს შეხედულება ნათლად არის გამოკვეთილი 1913 წელს თბილისში გამოქვეყნებულ ნიგნში „ქართველი ერის ისტორია“, გვ. 55: „როგორც ვხედავთ, კოლხეთის მოსახლეობა ქართველთა სამს შტოს შტოვანებია: ლაზ-მეგრელებს, აფხაზ-აფხაზებს და სვანებს. პოლიტიკური ბატონობა ლაზთა ანუ მეგრელთა ხელში ყოფილა და ყველანი მათის მეფეების უზენაეს უფლებას ემორჩილებოდნენ, თუმცა თითოეულს ტომის საკუთარი მთავარიცა ყოფილა.“

ეს ტექსტი დაბეჭდილია 1951 წელსაც. „ქართველი ერის ისტორიაში“, გვ. 420 „როგორც ვხედავთ, კოლხეთის მოსახლეობა ქართველთა სამს შტოს შტოვანებია: ლაზ-მეგრელებს, აფხაზ-აფხაზებს და სვანებს. პოლიტიკური ბატონობა ლაზთა ანუ მეგრელთა ხელში ყოფილა და ყველანი მათის მეფეების უზენაეს უფლებას ემორჩილებოდნენ, თუმცა თითოეულს ტომის საკუთარი მთავარიცა ყოფილა.“

ეს ტექსტი დაბეჭდილია 1961 წელსაც, ი. ჯავახიშვილი, „ქართველი ერის ისტორია“, ნიგნ I, გვ. 427: „როგორც ვხედავთ, კოლხეთის მოსახლეობა ქართველთა სამს შტოს შტოვანებია: ლაზ-მეგრელებს, აფხაზ-აფხაზებს და სვანებს. პოლიტიკური ბატონობა ლაზთა ანუ მეგრელთა ხელში ყოფილა და ყველანი მათის მეფეების უზენაეს უფლებას ემორჩილებოდნენ, თუმცა თითოეულს ტომის საკუთარი მთავარიცა ყოფილა.“

ასეთია აკად. ი. ჯავახიშვილის შეხედულება, რომ აფხაზი და აბსუა ქართველები იყვნენ. აქ არ იგულისხმება აბსუა ხალხი და აბსუა ხალხის ქვეყანა.

მრავალი პიროვნებისგან მსმენია, მათ შორის ისტორიკოსებისა: განაცხად, რომ მათ დიდად აინტერესებდათ აბსუა და აბსუა შესახებ ი. ჯავახიშვილის შეხედულება, მაგრამ მის ნაშრომებში ვერ მიაგნეს შესაბამის ტექსტს, ეროვნულ ბიბლიოთეკაში დაცულ ივ. ჯავახიშვილის „ქართველი ერის ისტორიაში“, რომელიც მე მომიტანეს, ამოუხედავია დასაწყისი, სწორედ აფხაზების ეთნიკური ვინაობის შესახებ ტექსტზე და შემდეგ ფოტოგრაფიებით აღუდგენიათ, ამავე გამოცემის (1913) საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიაში დაცულ ნიგნს აკლდა რუკა, სადაც ქალაქი ცხუმი და სხვა ქართული ტოპონიმები ჰქონდა ავტორის აღნიშნული საკუთარი ხელით. (რუკა ხელნაწერია და მასზე აკად. ი. ჯავახიშვილის ხელით არის მიწერილი ტოპონიმები, რაც გასათვალისწინებელია დამაბნელებელი ქართული ტოპონიმების აღდგენისას).

თუ ი. ჯავახიშვილმა 1913 წელს დაბეჭდა, რომ ქართველია აფხაზი და საქართველოა აფხაზეთი (და არა აბსუა), 1928 წელს საბჭოთა ცენზურის მიზეზით ეს ტექსტი გადაასხვედნენ. 1940 წელს ივანე ჯავახიშვილს მოხსენების კითხვისას

გული გაუსკდა. 1951 წელს დაბეჭდილ ნიგნში დასაწყისში საბჭოური იდეოლოგიური დანაშაულის გამო ეს საკითხი არასწორად წარმოადგინეს, მაგრამ ნიგნის ბოლო ნაწილში რედაქტორმა მთლიანად შეაპარა პირვანდელი, სწორი ტექსტი აბსაზის და აბსილის ქართველობის შესახებ. ამ გამოცემის რედაქტორი აკად. სიმონ ყაუხჩიშვილი წერდა შესავალში: „წინააღმდეგარე გამოცემას ბოლოში დაეურთეთ სამი დამატება. პირველი დამატებაში (გვ. 392-439) ჩვენ გადმოვუყვანეთ „ქართველი ერის ისტორიის“ მეორე გამოცემიდან ორი პარაგრაფი, რომლებიც ავტორმა მესამე გამოცემაში არ გაიმეორა, რადგან განზრახული ჰქონდა „მცირე აზიისა, კავკასიისა და საქართველოს ძირითადი ეთნოლოგიური-ლინგვისტური პრობლემები“ სპეციალურ შესავალ ნიგნში განეხილა. შესავალი ნიგნის მას საბოლოოდ არ დაუმუშავებია, იგი მეტწილად მხოლოდ მასალების სახით, ისიც ფრაგმენტულად დარჩა განსვენებული აკადემიკოსის არქივში და დაიბეჭდა კიდევ, მაგრამ იქ არ არის განხილული სათანადო მოცულობით ის საკითხები, რომლებიც ამ ჩვენს დამატებაში მოთავსებული პარაგრაფების თემაზე შეადგენს... თბ. 1951 წ. სიმ. ყაუხჩიშვილი.

ამ აღსარებით ვხვდებით, რომ სათანადო სისრულით ანუ საფუძვლიანად ქართველი ხალხის ეთნიკური ისტორია, მათ შორის აფხაზის და აბსილის ქართველობისადმი კუთვნილების საკითხი სწორედ იმ დამატებაში ყოფილა სათანადოდ განხილული და არა იმ „კავკასიის, მცირე აზიის და საქართველოს ეთნო-ლინგვისტური პრობლემები“ სპეციალურ შესავალ ნიგნში, რომელიც

ი. ჯავახიშვილს დაუმუშავებლად, ფრაგმენტების სახით დარჩენია, ამდენად მის მსოფლმხედველობას ვერ გამოხატავს. სწორედ ამ დაუმუშავებლად დარჩენილ და ავტორის გარდაცვალების შემდეგ დაბეჭდილ ნიგნს იყენებენ ხოლმე საბჭოური დამაბნელებელი ისტორიის მებარასტრუქტურები, არ ითვალისწინებენ, რომ მის მეორე ტომს მრავალსიმეტრული თარიღი აწერია: გამოქვეყნდა ავადსახსენებელ 1937 წელს, ხოლო პირველი ტომი გამოაქვეყნეს სხვაგვარად ივანე ჯავახიშვილის გარდაცვალების შემდეგ 1950 წელს.

საბჭოთა მეცნიერებს შორის დღემდე განსაკუთრებულად დაფასებულია აკადემიკოსი ნიკო მარი, ეროვნებით ინგლისელი, საქართველოში გაზრდილი, მრავალი ენის მცოდნე. ამ მეცნიერის შეხედულებით სახელწოდება „აფხაზი“ შარბოსდგება ქართველების ერთ-ერთი სახელწოდებიდან — „მასხი“ და მიღებულია ბერძნულ მონაცვლეობით: მასხი-მასხი-აფხაზი. ერთ-ერთი საბუთად მას მოაქვს ზაქარია რტიშვილის შრომა, რომელიც პროფ. ბრუქსმა დაბეჭდა 1887 წელს. ამ სიროული ორიგინალის ჩანართში იხსენიება გეოგრაფიული რეგიონი „ბაზა“-ი,

რაც აკად. მარს „ბას“-ის იგივეურად მიაჩნია და „მასხ“-ის „ბას“-ში გადასვლას ტექსტობრივად ასაბუთებს. ამგვარად, აკადემიკოს ნიკო მარის შეხედულებით აფხაზი და მასხი, ანუ მესხი სინონიმებია, აფხაზი ისეთივე ქართველი იყო, როგორც მესხი, რაჭველი, ქართლელი და სხვ. აკადემიკოსმა ნ. მარმა სწორად დაბეჭდა, რომ ქართული ქალაქი, სოხუმის თანამედროვე სახელწოდება არასწორია, რომ ამ ქალაქის ნამდვილი სახელწოდება არის „ცხუმი“ ან „ცხომი“ რომ ცხუმი უცხოელები — თურქები სწორად ვერ წარმოთქვამდნენ და ამბობდნენ „სოხუმ“-ს; საყოველთაოდ ცნობილი ამ ქვეყნის მისხვედრით აუცილებელია აღდგეს ამ ქალაქის მართებული სახელწოდება — ცხუმი.

სიცოცხლის ბოლო წლებში აკად. მარი რეგრესიის შიშით აიძულეს, ჩამდგარიყო მარქსისტულ-ლენინურ სტალინური, კომუნისტური იდეოლოგიის სამსახურში, აიძულეს მთლიანად უარეყო თავისი შეხედ-

ნიკო მარმა თავადაც უარყო საკუთარი შეხედულება, რომ აფხაზი (და არა აბსუა) არის ქართველის ერთ-ერთი სახელი, თავის ნამონაწერს, აკად. ი. ჯავახიშვილსაც შეუტია. ი. ჯავახიშვილმა უკან დაიხია, საკუთარი ნააზრევით უარყო. გვ. 112. „აკად. მარი მისაყვედურებს, რომ მეგრელებს, სვანებსა და აფხაზებს მე ქართველებს ვუწოდებ და პონტოს და ფრიგიის ერები თითქმის ქართველებადაც კი მიქცევია, აფხაზებს მე ქართველთა მონათესავედ ვთვლი, მაგრამ ქართველებს არ ვუწოდებ.“ შეადარეთ გვ. 59, „პონტოში და ფრიგიის სადაც ერთ დროს ქართველი ტომები ბინადრობდნენ...“

გვ. 393. პრ. მარი მართალი უნდა იყოს, როდესაც აფხაზების ძველ სახელწოდებას აბასხი-ს ამ „მასხ“-ს უკავშირებს, ნ. მარი, ისტორია ტერმინი „აბაზა“, იან, 1912 წ. გვ. 697-704, მეტადრე 703. „ამგვარად, აფხაზებს და მესხებს ერთად აიგივე ტომობრივი სახელი აქვთ... ლეკები თუმცა ესაა „მოსხ“-ებს, ესე იგი „მოსხ-ებს“ ეძახიან“

1951 წლის „ქართველი ერის ისტორიაში“, წინასიტყვაობაში ივ. ჯავახიშვილი აღიარებს, (ნიგნ გამოქვეყნდა ი. ჯავახიშვილის გარდაცვალების შემდეგ, 1939 წლის ბოლოს მოსკოვ-ლენინგრადში მისი სახელით გამოაქვეყნეს სტატია ჟურნალში „ვესტნიკ დრევნიი ისტორი“, სადაც კავკასიაში ქართველებზე ადრე ჩერქეზების დასახლებაზეა მსჯელობა (ერთი თვის შემდეგ მას გული გაუსკდა მასწავლებელთა სახლში, თბილისში მოხსენებით გამოსვლისას), რომ „მცირე ისტორიკოსს უნდა ახსოვდეს ის ზნეობრივი პასუხისმგებლობა, რომელიც მას აწევს და რომელიც მას ავალბებს თავისი დაუსაბუთებელი მოპოვებული ისტორიის სინამდვილედ არ წარმოადგინოს.“ ეს მობოდიშება რომ აფხაზურ პრობლემასაც ეხება, ჩანს იქიდან, რომ აფხაზების საკითხი ავტორმა შეცვლილად წარმოადგინა. შევედართ ერთმანეთს ძველი და ახალი ვარიანტი. ძველი: „თუ პროკოპ კესარიელისა და სხვათა ზემოთ მოყვანილ ცნობებს დავაკვირდებით, შევაჩვენებთ, რომ კოლხეთში ლაზებს სამხრეთი ნაწილი, ზღვის პირას, ეკავათ და მათი მოსახლეობა რაიონის ჩრდილოეთითაცა ყოფილა, მაგრამ V-VI სს. ლაზების სოფლები და ქალაქები რიონის სამხრეთით სრულებით ამოვარდნილი ყოფილა და მცხოვრებნი მხოლოდ რიონის პირით ბინადრობდნენ, ლაზების აღმოსავლეთით და თვით ლაზთა შორისაც მეგრელები იქნებოდნენ, მათი მოსახლეობა, ალბათ, იბერიის სამხრეთის ციხე სკანდა-შორაპანამდე აღწევდა, კოლხეთის ჩრდილოეთი მხარეობა ადგილობრივ აფხაზებს და აფხაზებს სჭირებდა; პირველთა ქვეყანაში ციხე ნიფელდა ყოფილა, ხოლო უკანასკნელებს მთა ადგილებში უცხოვრებია. აფხაზთა და

აფხაზთა აღმოსავლეთით მდებარეობდა სვანეთი და სკვინია. როგორც ვხედავთ კოლხეთის მოსახლეობა ქართველთა სამს შტოს შტოვანებია: ლაზ-მეგრელებს, აფხაზ-აფხაზებს და სვანებს. პოლიტიკური ბატონობა ლაზთა ანუ მეგრელთა ხელში ყოფილა და ყველანი მათის მეფეების უზენაეს უფლებას ემორჩილებოდნენ. თუმცა თვითოეულს ტომის საკუთარი მთავარიცა ყოფილა. დედად, როგორც ეტყობა, უპირატესობა და ძალა კოლხეთის ხელში იყო.

ამ ტექსტს შევედართ განსხვავებული, ახალი ვარიანტი. გვ. 173. „ვლადიმის არიანეს თავის 134 წ. დაწერილსა და ადრეანე კეისარისათვის მორთულს მოხსენებაში აღნიშნული აქვს, რომ შავი ზღვის აღმოსავლეთ სანაპიროზე ჯერ ლაზთა სამეფო იყო, შემდეგ უფრო ჩრდილოეთით აფხაზთა სამეფო და მათ უფრო ზევით სანავთის სამეფო მდებარეობდა. იხ. ლატინსკის „სკიტიკა ეკვასიკა“ I, 222. ამგვარად, თუ ნინათ, მაგ. პომპეუსის დროს, კოლხეთში ერთი მთლიანი სამეფო და მხოლოდ ერთი მეფე არსებობდა, ჩანს, 134 წელს, ამავე მინაწერულზე უკვე ოთხი სახელმწიფოც არსებობდა: აფხაზთა სამეფო, აფხაზ-აფხაზთა სამეფო და ოთხი მეფე ზის. არიანეს მოხსენებიდან არა ჩანს, რომ რომელიმე ამ ოთხ მეფე-თაგანი უფროსად და უზენაესობის მქონეობად ყოფილიყო მიჩნეული. ამ მოხელეს არც ის აქვს აღნიშნული, რომ ამ ოთხ სამეფოს ურთიერთშორის რაიმე პოლიტიკური დამოკიდებულება ყოფილიყო. რაკი ამის შესახებ არიანეს სდუმს და თანაც ის კი აღნიშნული აქვს, რომ ლაზთა მაშინდელ მეფეს მაღალსილამდობა ადრიაგე კეისარსაგან ჰქონდა მიღებული, რომ აფხაზების მეფეს იულიანეს მეფობა აღიარებდა მაშინაგან მიღებული ჰქონდა, რომ აფხაზთა მეფე რის-მაცა და სანაპირო მეფეს სადაცაც ადრიაგე კეისარსაგანე მიუღიას მეფობა (იქვე). — ყველა ეს გარემოება ცხადყოფენ, რომ ლაზთა მეფე ნინადელი კოლხეთის მეფის მსგავსად მთელი ქვეყნის, მთელი დასავლეთ საქართველოს უზენაესი მფლობელი ადარ ყოფილა. აფხაზების, აფხაზებისა და სანაპიროს მეფეები, თავიანთი ხელისუფლება ლაზთა მეფისაგან კი არ ჰქონიათ მიღებული, არამედ რომის კეისარსაგან, რომლისაგანაც თვით ლაზთა მეფეც ყოფილა დამტკიცებული. მაშასადამე, მათ შორის უფლებრივად თითქმის არავითარი განსხვავება არც უნდა ყოფილიყო, განსხვავება შეიძლება მხოლოდ ადგილობრივი უფლებით უმთავრესად დამყარებული, ფორმით, რომელსაც მაშინ ფაზისი ეწოდებოდა და დიოსკურიანო, რომელსაც II ს-ში სებასტოპოლისს ეძახდნენ, რომის კეისარს მეციხოვნე ჯარი ჰყოლია. ფორმით 400 რჩეული მეომარი ყოფილა ჩაყენებული... არიანეს ამ (ფორმის) ციხის გარეთ მდებარე ქალაქს დასახლებული გარეუბნისათვისაც თხრობა გაუვლია მდ. რიონამდე... დიოსკურიანოც მეციხოვნე ჯარი იდგა.

/გაბრიელა იმედაზ/

არმენიელთა გადმოსახლება თრაკიიდან (ბულგარეთიდან) მცირე აზიაში (თურქეთში) უ. ალენის ნიგნდან „ქართველთა ისტორია“, ლონდონი 1971 წ.

ულებები, მოეპოვებინა მკითხველის წინაშე და პრესაში გამოქვეყნებინა, რომ აფხაზების საკითხზე დაბეჭდილი და სახელმძღვანელოებში შეტანილი მისი დებულებები აღარ მიაჩნდა სწორად, რადგან სხვაგვარი შეხედულებები განუვითარდა. დემონური ძალმომრეობის იმ წლებში ნ. მარის ამგვარ ქცევას ადამიანური გამართლება შეიძლება გამოეძნოს, მაგრამ ამასთანავე საჭიროა გარკვევით ითქვას და დამკვიდრდეს თანამედროვე მეცნიერებაში, რომ სწორია ნ. მარის აღნიშნული შეხედულება აფხაზების ქართველობის შესახებ და ძალმომრეობით თავსმოხვეულია შემდგომ პერიოდში გამოქვეყნებული შეხედულება, თითქმის აფხაზი არის „აბსუა“-ს იგივეური, რაც კატეგორიულად უარსაყოფია. უარსაყოფია მისი ნამონაწერების ასეთივე შეხედულებები — სწორედ ამ პიროვნებების სინდისზეა საქართველოში კონფლიქტი, რასაც კავკასიაში, ასევე მთელ სსრკ-ში ეროვნებათშორისი ურთიერთობის კრიზისი და სამოქალაქო ომი მოჰყვა. აკად. ნ. მარს აფხაზი ქართველად მიაჩნდა, აფხაზეთი კი — საქართველოს ერთ-ერთ რიგით კუთხედ.

მა ინციდენტმა, რითაც „თეთრი დათვი“ ახლა „სომხურ საკითხს“ და კიდევ უფრო დიდი მასშტაბის კატაკლიზმებს გვიზიდავს და გვპირდება, ერთხელ და სამუდამოდ უნდა გამოგვაფხიზლოს, რათა კულტურულ ფორმაში ყველას განეუცხადოთ (რადგან არაკულტურული თავი ჯერ არა გვაქვს), მათ შორის პირველ რიგში, ოსებს, რომ გამოუვალი მდგომარეობისა და სხვადასხვა მიზეზთა გამო, ამჟამად საქართველოში მდებარეობენ აიძულდნენ ოსურ სიმისეზურ წარმონაქმნს მიანიჭოს რაიმე სახის სტატუსი, მაგრამ, ყველამ უნდა იცოდეს, რომ თუ საქართველოს სიცოცხლე უნერია (და ღმერთმა ნუ ქნას ასე არ იყოს), იგი სამომავლოდ არაფერ

თარ შემთხვევაში არ შეურიგდებოდა თავის ტერიტორიაზე „დამოუკიდებელ საარზოდენტო რესპუბლიკებს“, მისი ტოპონიმების შეცვლას, კულტურის ძეგლების შეზღუდვას, განადგურებას და ვისაც ჩვენში ცხოვრება უნდა, დაე იცხოვროს „იმერკულად“, თუ არადა საქართველოში მცხოვრებ ყველა დიასპორას დანაყბული ოსებითა და აფსუებით, უკლებლივ ყველას გააჩნია საკუთარი სამშობლო და ღმერთმა მოახმაროთ, შეუძლიათ მომხმნონ და როგორც გაეხარებოთ, ისე იცხოვრონ.

საქართველოს კი არცერთი გოჯი მინა აღარა აქვს დასაპარგავი, რადგან ამას იქით ჩვენი არყოფნა და გაქრობა ნიყება. ისედაც „ჩვენი ღვიძლი მიწა“ ნაწილობრივ სხვების რუკებს, მიიტაცა ზოგმა ძალით, ზოგს მიჰყიდეს, ზოგს აწუქეს, (ზაურ ბოლქვაძის სიტყვებით) და დღევანდელი თუ მომავალი საქართველო არ უნდა შეურიგდეს, მის შაგრენის ტყავით დამცრობილ, რუკაზე რომელიმე მცხეროვანი სახელმწიფოს „დახატვას“.

პიპინა თაბაძე

80-5 გვერდიდან

მართლმადიდებლობის გამო თითქმის ყველა ქალაქსა და რაიონში ცხოვრობენ და ცხოვრობდნენ.“

აი, ჩემს წინაა 1974 წელს გამოცემული „საქართველოს სსრ რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქებისა და ადმინისტრაციული რაიონების ცნობარი“, სადაც მოცემულია მოსახლეობის ეროვნული შემადგენლობა პროცენტებში ქალაქებისა და რაიონების მიხედვით. 1-ზე მეტი ოდენობით თითოეული.

საქართველოს 13 ქალაქიდან ოსები 1-ზე მეტი რაოდენობით ცხოვრობდნენ შემდეგ ქალაქებში — თბილისი — 2,5, რუსთავი — 3,3, გორი — 11,9, ცხინვალი — 68,8.

რაც შეეხება რაიონებს, 1974 წელს 66 რაიონიდან 1 და მეტი რაოდენობით, მოსახლეობის საერთო რაოდენობიდან, ოსები ცხოვრობდნენ შემდეგ რაიონებში:

- 1) ახმეტა — 10,6
- 2) გორგოში — 9,7
- 3) გარდაბანი — 1,0
- 4) გორი — 7,6
- 5) დუშეთი — 5,4
- 6) თერჯოლა — 6,2
- 7) თელავი — 1,1

ოსთა განსახლება საქართველოში ანუ მოითმენს თუ არა მოგვალე საქართველო თავის ბაიბოროსაზე „საბჭოთა ოსეთის ჩისკულიას“?

- 8) თიანეთი — 1,7
- 9) კასპი — 9,9
- 10) ლაგოდეხი — 10,3
- 11) მცხეთა — 4,5
- 12) ქარელი — 13,8
- 13) ყაზბეგი — 13,8
- 14) ყვარელი — 3,0
- 15) ზნაური — 68,5
- 16) ახალგორი — 48,0
- 17) ხინვალი — 58,4
- 18) ჯავა — 92,7

აი, ასეთი იყო ოსთა განსახლება 1974 წელს და იგულისხმება, რომ ისინი სხვა ქალაქებსა და რაიონებშიც იყვნენ დასახლებული, მაგრამ ცალკე არ არიან აღნიშნული იმის გამო, რომ მოსახლეობის 1-ს არ შეადგენდნენ. თუ ოსთა ლოკაცია აუკვეთი, ისედაც კითხვა — რა სახის „რე-

სპულიკები“ უნდა შეეუქმნათ მათ ახმეტაში, ლაგოდეხში, ყაზბეგში, თეთრიწყაროში თუ კასპი ან კიდევ ქარელში, სადაც საკმაოდ დიდი რაოდენობით ცხოვრობდნენ.

საერთოდ კი, 80-იანი წლების მეორე ნახევრისათვის საქართველოში ცხოვრობდა დაახლოებით 160 ათასი ოსი, მათ შორის დაახლოებით 65 ათასი, ყოფილ აო-ში.

ნურც იმას დავიწყებთ, რომ ავტონომიური ოლქი თვითონ ოსებმა გააუქმეს რესპუბლიკის გამოცხადებით.

მიწაშეთებული თუ მიყუჩებული „ოსური საკითხის“ განსხვავება იმისათვის დაგვჭირდა, რომ ამ დღეებში ახალქალაქში მომხდარ-

მა ინციდენტმა, რითაც „თეთრი დათვი“ ახლა „სომხურ საკითხს“ და კიდევ უფრო დიდი მასშტაბის კატაკლიზმებს გვიზიდავს და გვპირდება, ერთხელ და სამუდამოდ უნდა გამოგვაფხიზლოს, რათა კულტურულ ფორმაში ყველას განეუცხადოთ (რადგან არაკულტურული თავი ჯერ არა გვაქვს), მათ შორის პირველ რიგში, ოსებს, რომ გამოუვალი მდგომარეობისა და სხვადასხვა მიზეზთა გამო, ამჟამად საქართველოში მდებარეობენ აიძულდნენ ოსურ სიმისეზურ წარმონაქმნს მიანიჭოს რაიმე სახის სტატუსი, მაგრამ, ყველამ უნდა იცოდეს, რომ თუ საქართველოს სიცოცხლე უნერია (და ღმერთმა ნუ ქნას ასე არ იყოს), იგი სამომავლოდ არაფერ

ვინ მართავს მსოფლიოს - რამდენიმე მილიარდერი?...

ერთ-ერთმა ამერიკელმა გავლენიანმა ჟურნალმა „ფორბსმა“, რომელიც ყოველწლიურად აქვეყნებს ჩვენი პლანეტის უმდიდრეს ადამიანთა სიას, არც ამჯერად უღალატა თავის ტრადიციას. ოღონდ მცირეოდენი კორექტივებით: ჟურნალის რეიტინგში ამჟამად მოხვდნენ მხოლოდ ისინი, რომლებსაც \$1.5 მილიარდზე მეტი აქვთ თავის აქტივში.

ჟურნალის რეიტინგის მიხედვით, კომპიუტერების მეფე, კომპიუტერული კომპანია „მიკროსოფტის“ დამფუძნებელი და მესაკუთრე ბილ გეიტსი კვლავ ლიდერია. შარშან მან

ვიზირევი (\$1,4 მლრდ). მიხეილ ხოდორკოვსკი (\$1,3 მლრდ), ვამიტ ალევკოვი (\$1,2 მლრდ) და ბორის ბერეზოვსკი (\$1,1 მლრდ). ამ უკანასკნლის ქონება, როგორც მაგალითად, ჟურნალი აღნიშნავს, ბოლო ხანებში \$1,9 მლრდით შემცირდა; მაგალითად, შარშან ბერეზოვსკი აღიარებული იყო, როგორც „ყველაზე ახალი რუსი“ და ამ სიაში 97-ე ადგილს იკავებდა, მაშინ მისი ქონება \$3 მლრდ იყო შეფასებული. იმავდროულად ბერეზოვსკი დასახლებული იყო, როგორც მსოფლიოს ყველაზე ილბდიანი ბიზნესმენი.

დემოკრატიული?!

მეორე აზრი, რომელიც წერის პროცესში აღმქმარა, გახლავთ შემდეგი: ცხრილში წარმოდგენილი მსოფლიოში ცნობილ მილიარდერთა ათეული მილიარდერი გახდა ან იმით, რომ მათი მამები, პაპები და პაპის-პაპები ცენტს-ცენტზე ადებდნენ და ამ გზით, მრავალი ათეული წლის განმავლობაში დააგროვეს აუარაცხელი სიმდიდრე, ანდა იმით, რომ მსგავსად ბ. გეიტსისა, ნამოიწყო ისეთი საქმე (კომპიუტერების წარმოება, მათი პროგრამული უზრუნველყოფა), რამაც შედარებით მოკლე ხანში მათ საშუალება მისცა, უდიდესი სიმდიდრე დაეგროვებინათ.

მაგრამ საფიქრებელია, თუ რა გზით გახდნენ რუსეთში ახალი რუსები მილიარდერები სულ რაღაც რამდენიმე წლის განმავლობაში? და არის თუ არა მორალური გამდიდრება იმ გზით, რა გზითაც ისინი გამდიდრდნენ?!

რაც შეეხება საქართველოს, ჩვენში თუმცა ჯერ-ჯერობით, არ რიან ასეთი მდიდარი ადამიანები, მაგრამ ეს როდი ნიშნავს იმას, რომ ჩვენს საზოგადოებაში არ იყოს სოციალური

ქართულ-რუსი კონფლიქტი მოგვარდება უაჩხაგი კი სანინააღდგომს შეგუებულია

საქართველოს ხელისუფლება ხმაზეა აღსადგენი, რომ ქართულ-ოსური კონფლიქტი ფაქტურად მოგვარებულია და დევნილებს (ქართველებს) შეუძლიათ ფაქტურად საკუთარ კარ-მიდამოში დაბრუნდნენ. ღმერთმა ქნას, ასე იყოს, მაგრამ ფაქტები სანინააღმდეგოს მტყვევებზე. ამ მცირე წერილში მოგიტყვებთ ზნაურში, ს. ალიბარში მცხოვრებ ნადირაძეების ოჯახის გასაქირს. ანუ მოგიყვებით იმაზე, თუ როგორ მიეჭრნენ სახლში იქაური ოსები ნადირაძეებს, როგორ დახვდნენ შემდეგ გზაში, ზნაურის რაიონისა და ქარელის რაიონის საზღვართან და როგორ უმოწყალოდ სცემეს ქართველი ნადირაძე ოსებმა.

ეს ამბავი 16 აგვისტოს მოხდა. ნადირაძეები საკუთარი მანქანით მიდიოდნენ ს. ალიბარში, სადაც ცოლშვილი ყავდათ დატოვებული და უკან, თბილისისკენ უნდა წაიყვანათ. ზნაურის ცენტრში ისინი გააჩერა ოსთა ცხრაკაციანმა ჯგუფმა და დაუწყო გამოკითხვა: სად მიდის, ვისთან და ა.შ. ერთ-ერთმა ორთაგანმა ნადირაძეებს აყალ-მაყალი აუტყბა, ზვიადის დროს თქვენი სახლის სასურავზე ქართული დროშა ფრიალებდაო (ეს მართლაც ასე ყოფილა) და რა გასაქმებით თქვენ აქ, ჩვენს მიწაზე, რისთვის მიეთრევით. ამ ოსს სხვებმაც აუტყბ მხარა და სიტუაცია ისე დაიძაბა, ჩხუბი გარდუვალი იყო. ნადირაძეებმა შეგნებულად აარიდეს თავი ოსთა გამომწვევს. შეურაცხყოფელ საუბარს და როგორღაც მოახერხეს გარდებოდნენ მათ და ს. ალიბარში წავიდნენ, საკუთარ კარმიდამოში. ეგონათ, ამით დამთავრდა ყველაფერი, მაგრამ გაგვიჩვენა იგივე ცხრა ოსი ახლა სოფელში, ოჯახში მიადგა მათ, დაიწყეს ისევ „საქმის გამორკვევა“, ერთი-ორჯერ ოჯახის ხანდაზმულ უფროსებსაც (ცოლ-ქმარს) წაუთაქეს. ნადირაძეებმა (ახალ-გაზრდებმა) კვლავ გაცლა ამჯობინეს და როგორღაც გაუსწლტნენ ხელიდან მოძალადეებს. ერთ-ერთი ბიძაშვილი იქვე, სოფელში დაიშალა, რომ შემდეგ ქალები და ბავშვები წამოყვანა სოფლიდან. სხვები კი ფიქრობდნენ?!

სოფელში რომ ყველაფერი მიწნარდა და მოძალადეები წავიდნენ, ამ ბიძაშვილმა, რომელიც სოფელში იმალეობდა, ოჯახის ყველა წევრს, ქალებს, ბავშვებს, ოჯახის

ხანდაზმული, ყველანი მანქანაში ჩასხა და ქარელის მიმართულებით წამოვიდა. იფიქრა, სამშვიდობოს ვარ უკვეო, მაგრამ ჯერ თურმე სად არის? ზნაურ-ქარელის საზღვართან უკვე სხვა ჯგუფი დასხვდა, გადმოათრეს ეს ახალგაზრდა კაცი მანქანიდან და ბავშვების, ქალების, მოსუცების თვალწინ სასტიკად სცემეს. ნაცემმა იმდენი შეძლო, რომ ხელიდან გაუსხლტა გაშვებული ოსებს და ფეხით ჩავიდა სამშვიდობო რაზმის ჯგუფთან, საიდანაც გამოყვენი მანქანით, იქიდანვე დაურევს ცხინვალის მილიციას, მაგრამ თავდასხმელები იქ აღარ დახვდნენ. საგულისხმო ის არის, რომ პრეველად ზნაურის ცენტრში, როცა გაჩერა ნადირაძეები ოსთა ცხრაკაციანმა ჯგუფმა, მათ-ვე ერთ-ერთი მოდპოლკოვნიკი უნდა თურმე. რა თქმა უნდა, ოსური მილიციისა.

ცხინვალის პოლიციამ დაკითხა თურმე ნადირაძეები, ამითაც აღუწერეს მათი ფიზიონომები, ისიც უთხრეს, ვინც იყვნენ (ნადირაძეები ყველა მათგანს ცნობდნენ) და ეს უკანასკნელმა ანუ მილიციელმა დაემუქრებინა მათ, დაგიჭერთ და ტყავს გაეპრობათო. მაგრამ გაგიგონათ სამდე, ძალიან ძალის ტყავს რომ სხედეს? — საცა მილიციის მოდპოლკოვნიკი უნდა საქმეში, იქ აბა, რა სამართალზე უნდა ილაპარაკო. თუმცა, გმეც რომ არ იყოს, ოსებს, ჩვენი ხელისუფლების უთავო პოლიტიკის შედეგად, აგერ, ყურისძირში, სახელმწიფო შევეუქმნით და სამართალს, ბუნებრივად, მათეზური აქვთ.

ჩვენ კარგად ვიცით, რომ ქართველი სამართალდამცემები გარკვეულწილად თანამშრომლობენ ცხინვალელ კოლეგებთან, განსაკუთრებით, შიდა ქართლის სამხარეო პოლიციის მუშაობა ამ მიმართულებით საკმაოდ ნაყოფიერია. გვინდა მივხატოთ მათ: სამართალმა რომ პური ჭამოს, სამდელიად სარგებელი იქნება, როგორც ქართული, ისე ოსური ერისთვის და ამიტომ, იქნებ თქვენს ცხინვალელ კოლეგებთან ერთად დაადგინოთ ნადირაძეებზე თავდასხმელები, იქნებ დასაჯონ კიდევ და ამით მართლაც შეიქმნება პრეცედენტი იმისა, რომ დამნაშავე ოსი იქნება ის, თუ ქართველი, დაუსჯელი არ დარჩება და როგორც მოქალაქეებსაც იმედოვნება იმისა, რომ მას პოლიცია იცავს.

გიორგი ბრინთაძე

გამოხედაურება

ფრთხილად თბილისში გამომავალი დადის!

ჩვენს პრობლემებით სავსე ცხოვრებაში სამწუხაროდ, ბევრმა ადამიანმა ვერ შეძლო ენახა შესაფერისი სამსახური თავისი ოჯახის სარჩელად, მაგრამ ზოგიერთმა ერთობ „ნიჭიერმა“ და „გაქცეულმა“ ადვილად მიაგნო ამღვრულ მდინარეში თევზის დაჭერის თავისებურს.

ენახოთ ვინ არის „სიმართლისათვის მებრძოლი“ თეიმურაზ რუხაძე. ჩვენ აღარ გავამახვილებთ ყურადღებას იმ ნებისთ თუ უნებლიეთ დაშვებულ „შეცდომებზე“, რომლებიც ჩვენმა ზემოთხსენებულმა რაიონმა თავის წერილში დაუშვა და ამით თავისი უმეტესობა და სხვა თვისებებიც გამოავლინა. ეს არის მოქალაქე, რომელმაც ავანტიურისტობით საკმაოდ გაითქვა სახელი თავის გარემოცვაში წერში, მაგრამ მისმა სამწუხაროდ, მისი უზნაობა ჯერ ვერ აძლევდა საშუალებას სოლიდური თანხის მოგზის საქმეში, ამჯერად მან მიაგნო „ჭეშმარიტად“ შემოსავლიან საქმეს, ეს გახლავთ — შანტაჟი. თეიმურაზ რუხაძის გეგმა საკმაოდ უბრალოა: საკმარისია ნახოს სოლიდური გადასახდელი ორგანიზაცია და მოიგონოს მასთან დაკავშირებული რაიმე „ლეგენდა“. ამით შეიძლება ჩაითვალოს, რომ ნახვარი საქმე თითქმის გაკეთებულია.

შემდეგ იწყება გაუთავებელი სატელეფონო ზარები და შეტყობინებები მომავალი საგაზეთო თუ სხვა მასალის თაობაზე, რომელიც ვითომდა დიდი ანტირეკლამა იქნება ორგანიზაციის

სათვის და თუ გინდათ რომ ეს „სიმართლისათვის მებრძოლი“ თავიდან მოიშორეთ არც მეტი, არც ნაკლები 4000 ლარი უნდა გადაიხადოთ (მას ალბათ გამოანგარიშების თავისებური მეთოდი აქვს?)!

არც ერთ სერიოზულ ორგანიზაციას ეს ამბავი სასაცილოდ არ ეყოფოდა, რომ არა მოქალაქე თეიმურაზ რუხაძის მიერ არსის ფურცლებზე დაბეჭდილი წერილები, სადაც ის მოუწოდებს მოსახლეობას აპყვეს მის ზემოთხსენებულ ვაირანდების მიზნის მიღწევაში, უნებლიედ ზოგიერთი სერიოზული გამოცემა იღებს მონაწილეობას. რა თქმა უნდა, მათ აზრადაც არ მოუვიათ, რომ კეთილშობილი, ხსოვანი კაცის სახის უკან გამომავალი და ავანტიურისტული ადამიანი დგას, რომელიც თანხის მიღების შემდეგ თავიდან პასუხისმგებლობასაც მოიხსნის და მიღებული „პრემიის“ დანიშნულებისამებრ გამოყენებასაც შეუდგება. ჩვენი აზრით, ზემოთხსენებული ადამიანის ბიოგრაფიით სამართალდამცავი ორგანოებიც უნდა დაინტერესდნენ და სრულიადაც არ არის გამორიცხული რომ მისი ცხოვრების სხვა, საკმაოდ „საინტერესო“ დეტალებსაც მიაგნოს.

სადაზღვევო კომპანია „კრანის“-ს პრეს-ცენტრი

P. S. სიტყვის თავისუფლებისა და დემოკრატიის პრინციპებიდან გამომდინარე, ავტორის დაუნიშნული თხოვნით ვებჭდავთ აღნიშნულ წერილს.

თავისი კაპიტალი 40%-ით, ანუ \$15 მლრდ-ით გაზარდა და მისმა ქონებამ \$51 მლრდი შეადგინა. ამასთან აღსანიშნავია ისიც, რომ რეიტინგში შედიან მხოლოდ „ამჟამად“ მომუშავე მილიარდერები, ანუ ისინი, ვინც ახლაც აქტიურად არის ჩაბმული ბიზნესში, მიუხედავად თავის უზარმაზარი ქონებისა (მონარქები და სახელმწიფოს მეთაურები ამ სიაში არ არიან).

მილიარდერთა რეიტინგს ჟურნალი უკვე 20 წელია აქვეყნებს და ბოლო 4 წლის განმავლობაში ბილ გეიტსი უცვლელად ლიდერობს; სწორედ მან, ჯერჯერობით ერთადერთმა გადალახა 50-მილიარდიანი ზღვარი.

ამ სიაში მეორე ადგილზეა უნივერსიტეტის ქსელის „უალ-მარტის“ დამფუძნებელი ოჯახი, რომელთა სიმდიდრეც \$48 მლრდ-ით განიზომება, მესამე ადგილზე გენიალური ფინანსისტი უორენ ბაფფეტი, რომლის სიმდიდრეც \$33 მლრდ-ის ტოლია.

აღსანიშნავია, რომ ამჯერად ამ რეიტინგში უკვე რუსი მილიარდერებიც გამოჩნდნენ. კერძოდ, ვლადიმერ პოტანინი, რომლის სიმდიდრეც \$1,6 მლრდ-ად არის შეფასებული (ერთი წლის წინათ მისი ქონება \$700 მლნ იყო). პოტანინი სხვა პრესტიჟულ სიაშიც არის შეყვანილი. კერძოდ, იგი მოხვედრილია პლანეტის ყველაზე ჭკვიან მენარმეთა სიაში.

თუ ცოტა ხნის წინათ ჟურნალი პლანეტის მილიარდერთა სრულ სიას აქვეყნებდა, ბოლო წლებში იგი უფროსილდება ჟურნალის ფართობს (მილიარდერთა რაოდენობა ხომ ყოველწლიურად მატულობს), ახლა იგი მხოლოდ 200 ყველაზე მდიდარი ადამიანის სიას აქვეყნებს;

ჟურნალი აქვეყნებს აგრეთვე იმ ადამიანთა სიასაც, რომლებსაც, მართალია, ახლა არა აქვთ \$1,5 მლრდ, მაგრამ სავარაუდოა, რომ უახლოეს პერიოდში ექნებათ. ამ სიაში მოხვდნენ ისეთი რუსი მენარმეები, როგორებიც არიან რემ

პლანეტის ყველაზე მდიდარი ადამიანები (ჟურნალ „ფორბსის“ შეფასებით)

ადგილი რეიტინგში საქმიანობის სახე პირადი ქონება (\$ მლრდ.)

1. ბილ გეიტსი მაიკროსოფტ კორპ. 51
2. ულტონების ოჯახი უალ-მარტ-სკორიეს 48
3. უორენ ბაფფეტი ჰატივაი 33
4. პოლ ალენი მაიკროსოფტ კორპ. 21
5. კენეტ ტომპსონი ტომპსონ კორპ. 14,4
- 6-7. ძმები მარსები მარსინკ. 13,5
- 6-7. ჯო და რობერტ პრიტცერები ფინანსისტები 13,5
8. პრინციპალ-ვალიდ. ბინიტალალ ალ-საუდი ინვესტიციები 13,3
9. ლი-მო-კი უძრავი ქონება 12,7
10. თეო და კარლ ალბრეხტები ალდის მაღაზიები 11,7

როდესაც ამ წერილს ვამზადებდი, გონებაში რამდენიმე, არც თუ ისე ვარდისფერი აზრი მიტრიალებდა: ჯერ ერთი, მილიარდერების რიცხოვნობა ყოველწლიურად ისე იზრდება, რომ ჟურნალმა „ფორბსმა“ უღალატა თავის ტრადიციულ წეს-ჩვეულებას და ამჯერად უკვე თავის სიაში 200 მდიდარ ადამიანზე მეტს ვეღარ აქვეყნებს. ფულს ფული უყვარსო, ნათქვამია და ეს განმონათქვამი ზუსტად მიესადაგება ამ შემთხვევას; კიდევ უფრო მეტად მდიდრდებიან ისინი, ვისაც არც წარსულში აკლდათ სიმდიდრე. თუ ამ ტენდენციის განვითარების ლოგიკას გავადევნებთ თვალს, ალბათ ძნელი არ უნდა იყოს წარმოვიდგინოთ მსოფლიო, რომლის ერთ პოლუსზე დგას რამდენიმე (თუნდაც რამდენიმე ათეული) მილიარდერი და ისინი კარნახობენ ცხოვრების წესს მეორე პოლუსზე დარჩენილ 5 მილიარდზე მეტ ადამიანს.

რამდენად იქნება მთელს მსოფლიოში გაბატონებული ცხოვრების ასეთი წესი

უფსკრული. ამ ქვეყნად ყველაფერი შედარებითია, როდესაც ერთი შიმშილით კვდება, ხოლო მეორე არაფერს არ იკლებს, ასეთი საზოგადოება ნორმალურ საზოგადოებად წამდგომად ვერ ჩაითვლება.

და ბოლოს; ადამიანი ალბათ ყველაფერს თავისი ბედნიერების გულისათვის აკეთებს. ამიტომ ბუნებრივია დავსვათ ასეთი კითხვა: ბედნიერები კი არიან მილიონერები და მით უმეტეს მილიარდერები? გავიხსენოთ მ. ლერმონტოვი: ფულს არ არის ბედნიერება, მაგრამ აი, ამის თაობაზე რას წერს ამერიკელი (ნიუ-იორკელი) ფსიქოთერაპევტი რობერტ ლაში, რომელიც ძირითადად მდიდარ მაკლერებს, ბანკირებს, მრეწველებს მკურნალობს. რ. ლაშის განცხადებით, მისი პაციენტები უაღრესად უბედური ადამიანები არიან. მათ იმ შეკითხვაზეც კი არ შეუძლიათ პასუხის გაცემა, თუ ფულის რა რაოდენობა იქნებოდა მათთვის საკმარისი, მაგრამ მათ ძალიან ეშინიათ თვითგამყოფილების, რადგან ეს მათი გაზარმახების მიზეზი გახდება და შესაუსტებს მათი ბრძოლის უნარიანობას.

მაგალითად, ერთ ახალგაზრდა მილიონერს, რომელიც ღრმა შოკში იყო ჩავარდნილი, მისთვის განუცხადებია, რომ მისი მიზანია მილიონი დოლარის დაგროვება ყოველწლიურად და არ იკითხავთ, თუ რისთვის სჭირდება მას აღნიშნული მილიონი?! თურმე აქამდე ვერაფრით ვერ დაუყოლებია ცოლობაზე თავისი რჩეული და იმედი აქვს, რომ ბევრი ფულის დახმარებით შეიძლება თავისი გულის წადილს. ამ მიზნის მისაღწევად კი იგი ყველაფერს აკეთებს: მთელი წლის განმავლობაში დღე-ღამეში მხოლოდ ოთხი საათი სძინავს და სანაღმთან სამი ტელეფონი უდგას, რათა არ გამოეპაროს ცნობა იმის შესახებ, თუ რა დონეზეა აქციების ფასი ტოკიოს ბირჟებზე.

აზგროსი ბრინჯაოვილი

გერმანული იმპერატორი

სვანეთში ვართო, გვითხრეს უკვე ლენტეხში შესულმა კოშკების ხილვის მოლოდინში იმედი გაგვიცრუდა. ავტობუსი ნელა მიდიოდა. როგორც ჩანს, ნამდვილი სვანეთი ჯერ კიდევ შორს იყო...

ნამდვილ სვანეთზე და სვანებზე ლეგენდები დადის. შიგადაშიგ ლეგენდებს ანეკდოტებიც ამშვენებს. ვერ გეტყვით, პირველად ვინ გამოუგონათ სვანებს ანეკდოტი. ფაქტი ერთია, მოდადებული ოსუნჯობათაგან 1/2 სწორედ სვანებს ეძღვნებათ. უკოშკო სვანეთიდან „ზესოსში“ მიმავლებს ცოცხალი ანეკდოტი გზაში „დაგვეწია“... აღმართზე მიმავალთ „პაზიკი“ დაგვიგორდა. შეშფოთებულ მგზავლებს სვანმა მძღოლმა გული გაგვიმარა: დაგორდეს, სად წავაო.

გულნაკლული უცებ გამოცოცხლდა და იქვე ვინამე, რომ უკოშკო სვანეთში, მაგრამ მაინც ლამაზ, ზვიად და ანეკდოტებით მდიდარ სვანეთში ამოვყავით თავი.

მზე კარგა ხნის ჩასული გახლდათ, ალბინისტი ბანაკ „ზესოსი“ რომ მივალნიერ. ღამის კოცონთან შეკრებილი სვანები სტუმრებს ელოდნენ. სტუმარ-მასპინძლის გულთბილი შეხვედრა ბევრზე მეტყველებდა. თითქმის ტრადიციადებული ალბინადებით ტელეკომპანია „იბერიას“ ჟურნალისტები „შინ“ გრძნობდნენ თავს, ახალბედები კი ცნობისმოყვარე თვალებით შევცქეროდით უცნაურ სურათს.

მაშინ ჯერ კიდევ ნაადრევი იყო ფიქრი: მე დავბრუნდები!

უმოკლეს გზას ფიქრში წამი უნდა მწვერვალამდე

თივის და ბალახის სუნს ყველგან იგრძნობ! სუფთა ჰაერი, მცხუნვარე მზე, დროდადრო სიცივე, ნოყიერი პროდუქტი... ბოლოსდაბოლოს სოფელში ხომ ყოფილხართ ოდესმე?

...აგერ ორ დღეში მწვერვალზე ავალთ, მერე როგორმე ცოტას დავისვენებთ, ათი დღეც გაირბენს და ... ერთი შეხედვით უჩვეულო არაფერია, რომ არა... მთები, ბუმბერაზი მთები, მაცთურად რომ დასცქერა „ზესოსი“ ბანაკს და ანდამატივით გიზიდავს.

ყველას დავიპყრობ! — უმოკლეს გზას ფიქრში წამი უნდა მწვერვალამდე.

დილის 4 საათზე „გონგს“ შემოკრეს. თხა თხაზე ნაკლები... — ამ განწყობით ვდგები. თბილად ვიმსება.

ეს მოსაბეზრებელი ზამთარი, ჩექმები და „პალტოები“, ქუდები და ხელთათმანები თბილისშიც გვეყოფა! — ნაადრევად გაღვიძებულს უჩუმრად ჩამახხის ორეული.

დაავიწყდა უკვე, გაუსაძლის სიცხეს მთისკენ რომ გაუბრუნდა მთელი ქალაქი! — ნიშნის მოგებით გავიფიქრე.

ნაადრევად ვსაუზნობთ და უთენია მივეყვებით გზას. სამი ათეულიანი ჯგუფის წევრები მწკრივი ზესხურას ხეობაში მიიკლავნება. ჯგუფის ხელმძღვანელები ვალდია ქურასბედიანი, კახა გაგლოშვილი (ტელეკომპანია „იბერიას“ პრეზიდენტი) და გია ჭანტუაძე (ბათუმელ მთამსვლელთა ჯგუფის ხელმძღვანელი) გზადაგზა ამხნევენ „ნორჩ“ მთამსვლელებს.

ნელ-ნელა თენდება. დადლილო-ბაც თანდათან ქრება. მაღლა-მაღლა მივინევთ. სიმაღლე შევბას მაძლევს. გზა უფრო რთულდება.

რატომ არ ვიღლები? — ვფიქრობ და ნელა მივამიჯებ.

იქნებ, დავიღალე კიდევ, მაგრამ... ვერ ვგრძნობ. შეუჭრნობი და უხილავი უფრო და უფრო მიზიდავს. ალტაცება მიპყრობს.

იარეთ აუქარებლად და შეუსვენებლივ! — სიმაღლიდან ჩამოგვძახებს დრო და დრო ვალდია და მსუბუქად მიაბიჯებს ნაცნობ ბილიკებზე.

ისევ წინ მივინევთ... ფრთხილად მივამიჯებთ ნაშალ კლდეზე. ყოველ ნაბიჯზე ქვა გვისხლტება.

ქვა! — ყვირიხარ ინსტიქტურად და სხვებს აფრთხილებ.

თითქოს ილღები, თითქოს არც ილღები... განწყობა კი, მიუხედავად ყველაფრისა, უმაღლესი გაქვს.

ანაქლოთას მთაში სხვა ფასი აქვს.

ოსუნჯობათა 1/2 სვანებს ეძღვნებათ-მეთქი, უკვე გითხარი. 1/2 არც ისე ცოტაა და ნუ გიკვირთ, დარჩენილ მეორე ნახევარში უცხოელზეც რომ მოიძებნა სვა-

ნური წარმოშობის ერთი ცოცხალი ანეკდოტი. ნაშალ კლდეზე სიარულში მოაგონდა უკვე გამოცდილს...

მთაში მიმავალ ექსპედიციას რუსი ტურისტი ახლდა თურმე. ნაშალ კლდეზე სიარულის დროს ქართველები ქვა-ს შეძახილით ერთუროს აფრთხილებდნენ. არ იცოდა რუსმა ქართული და ერთ მოზრდილ ქვას კინალამ ემსხვერპლა. საავადმყოფოში უკითხავთ: კი, მაგრამ ყველა ქართველი გადარჩა, შენ როგორა მოგხვდაო.

— Пока они кивали, они на меня подал-о, თავი იმართლა.

ჩაფიქრება ალბინისტი დაიბადა

უკვე თოვლის საფარამდე მივალნიერ. „ბესედები“ ჩავიცვით, „კარა-ბინები“ შევიარადით. პატარ-პატარა დაბარკოლებიც გადავლახეთ. თოვლში სრიალები მოვახერხეთ. სადაც არის, მწვერვალზე ავალთ...

ნაპრალიანი მონაკვეთის გადალახვამ დიდი დრო წაგვართვა, ახალბედსათვის გულის კანკალია ეს ნაპრალი. რაგში ჩამდგარს, ზემოთ ასვლის მონატრულს აღარ გგონია თუ ბოლო მოუღება ამ ნაშებას. მუხლი გეკვეთება, „ნერაყის“ იმარჯვებ, თავს ძალას ატანს, წინ მიიწევს. აღარ შეგიძლია მაინც არ იღლები?

უკვე დაიღალე თვალი არ იღლება მხოლოდ. თვალი და გული. ახლა უკვე გულით მიდიხარ, არა ფეხით... ცოტაც და... სულ ცოტაც და... აი, მწვერვალზეც!!!

— სულ ეს იყო? — ფიქრობ უნებურად, თუმცა აზრი, რომ მწვერვალზე დაიბადე არ გასვენებს. შორეთს გასცქერი. მაჩხაფარა, „მარჯანიშვილი“, თეთრი უცნობი, შავი უცნობი... ო, რა მაცდურად გადმოგცქერია. ხომ არ გავიცნო? — ფიქრობ უნებურად.

რა ძალა ჰქონია! როგორ გიზიდავს! სამოთხეში გგონია თავი. აქ ვნებები აღარ ბატონობენ. წმინდა სამყაროა. ვის ახსოვს დაღლა?

ყოველთვის მიგვირდა მთამსვლელების... ახლა კი...

ჩემში პატარა ალბინისტი დაიბადა!

სანანებლად მხოლოდ ის დამრჩა, რომ ტელეკომპანია „იბერიის“ 10 წლის იუბილეს აღსანიშნავად გამართულ მახლობელი უსახელო მწვერვალის ნათლობას ვერ დავესწარი.

ყველაფერი ისე იყო, როგორც ზღაპარში...

თვალი ვერ ძღებოდა, მომხიბვლელი, ცივი, უმოძრაო, თანაც უცნაური სიციხეზე სუფევდა. შორს ბუზოსდენა რაღაც მოძრაობდა. ჩვენსკენ მოდიოდა, გვიახლოვდებოდა, მოკლე ხანში თოვლიან მიდამოზე შრამსუნი მომავალ ხალიფად ჩაქმულ კაცად მოგვევლინა... ნუგზარ ქალაქი.

მთაში გავრდილი კაცი მწვერვალზე თავს ისე გრძნობს, როგორც თბილისელი რუსთაველზე რომ ვინმეს ეთქვა, ალბათ, სიცილი დამაზრჩობდა, ზღაპარა-თქო, ვიტყვოდი ადამებთან. საკუთარი თვლით ვიხილეთ ყოველივე. მართლაც, ზღაპარი ყოფილა, ოღონდ ცოცხალი ზღაპარი.

„მთის ჯიშობა“ არ არის ადვილი

„ზესოსი“ ალბინისტი ბანაკი ზღვის დონიდან 1800 მეტრზე მდებარეობს და მის სულისჩამდგმელის, ჯოკია გუგავას წყალობით დღეს ერთადერთ სასწავლო-სპორტულ ცენტრს წარმოადგენს მთელს ამიერკავკასიაში.

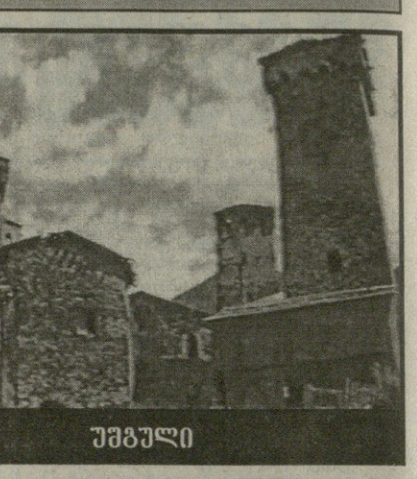
... მერე რა, რომ პირველად ვარ სვანეთში, აღარც მახსოვს, სიმაღლის როდის მეშინოდა... 3800 მეტრის სიმაღლის „ნინოშვილის“ მწვერვალი წინა დღის „დაპყრობილია“ და ამქვეყნად შეუძლებლად აღარაფერი მიმჩანია... „მთის ჯიშო“ მინდა ვიყო!

— უკვე ფიქრებთან გათავხდები... „ზესოსი“ ნახევარ რკალად არტყავს ცურუმგალა, „თეთრი“ და შავი უცნობები, „ზესოსი“ პიკი, „ნინოშვილი“, „მარჯანიშვილი“ (ორი დღის შემდეგ საგრძნობლად მცირე ჯგუფმა სირთულის მიუხედავად მისი დაპყრობაც ადვილად მოახერხა). საღამოობით რომ მწვერვალები წისლიან ნაბდებს მოიგვამენ, თვალს ვერ ვწყვეტ „შავ უცნობს“. ამ მთაზე უამრავი ექსპედიცია წასული სხვადასხვა ტიპის მარშრუტით. იგი ნაშალი ქვისგან შედგება მთლიანად, გამოცდილებისა და დისციპლინის მიუხედავად, ყველაზე მეტი მსხვერპლი აქ ახსოვს ალბინიზმის ისტორიას საქართველოში.

„ჯიშვი ქარაფზე ხტის, ბუზს არ

ადვინიადა სვანეთში

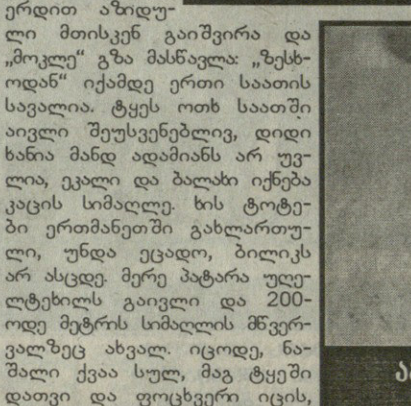
აიფრენთ ქედებო!... ერთ დღესაც წავიმღერე და ბანაკის ერთ-ერთ ხელმძღვანელს გამოცდილ ალბინისტს, ალიოშა გაზდელიანს თამამად ვკითხე: „შავი უცნობის მწვერვალს იქეთ რა ხდება-მეთქი“. ალიოშას, სხვა დროს თბილად მომღიზიარე წარბი არ გახსნია, ისე გადმომხედა (ამბობენ, უამრავი მეგობარი ჰყავსო საკუთარი მხრებით ჩამოსვენებული სხვადასხვა მთებიდან), მაგრამ ჩემი ცნობისმოყვარეობის გასაქარწყლებლად მოკლედ მიპასუხა: მთა სიჩქარეს და არასერიოზულობას არავის პატიობს, შვილო!... მივხედი, მისმა განმარტებამ და-აგვიანა, თავი ვეღარ შევიკავე და პირდაპირ ვთხოვე, „უშბისა“ და „თეთრულ-დის“ დაუნახად მაინც ნუ გამიმეფებთ-მეთქი აქედან. მიმემდ ჩაიცინა, ხელი „შავი უცნობის“ გვერდით აზიდული მთისკენ გაიშვირა და „მოკლე“ გზა მასწავლა: „ზესოდან“ იქამდე ერთი საათის სავალია. ტყეს ოთხ საათში აივლი შეუსვენებლივ, დიდი ხანა მანდ ადამიანს არ უვლია, ეკალი და ბალახი იქნება კაცის სიმაღლე. ხის ტოტები ერთმანეთში გახლართული, უნდა ეცადო, ბილიკს არ ასცდე. მერე პატარა უღელტეხილს გაივლი და 200-ოდ მეტრის სიმაღლის მწვერვალზეც ასვალ. იცოდე, ნაშალი ქვაა სულ, მაგ ტყეში დათვი და ფოცხვერი იცის, ვახშამდე ბანაკში უნდა იყო.

უშბული

უმოკლეს გზას ფიქრში წამი უნდა მწვერვალამდე

აპრილში თოვლი სრიალს სხვა გემო აქვს

ალიოშა გაზდელიანი, ბაღრი ჩიჩქაშვილი

ჯოკია გუგავა პალიკო მარგინი

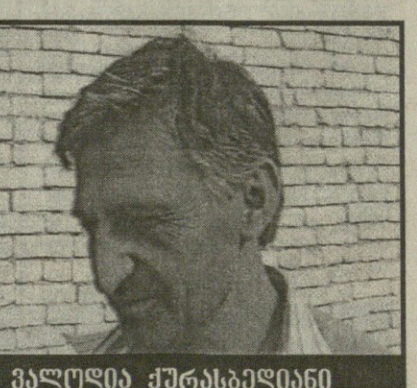
თუ გეშინია, „უშბა“ და „თეთრულდი“ ბარში რომ არაყს ასხამენ, იმის ბოთლზეც ახატია... გამოცდილად ჩამხედა თვალებში და რამდენიმე წუთში, ჩემნაირ „მთის ჯიშობის“ მსურველებთან ერთად დარაზმული რომ დამინახა, წარმატება გეცნურვა და მრავალმნიშვნელოვანი ღიმილი გაგვაცოცხლა თან...

ახალბედა ალბინისტებმა სავალი ბილიკებიდან როგორ გადავინაცვლეთ დათვის მიერ გათეული ბილიკზე ვერც კი შევნიშნეთ. დრო სწრაფად გავიდა და ნანატრ უღელტეხილსაც მივაღწიეთ, მაგრამ... „შავი უცნობი“ რა ახლოს არის, თოვლიან ნაპრალებს აქედან ის სისასტიკე არც ეტყობათ, „ჩვენი მწვერვალი“ კი აქვდა, გვიან ვხვდებით, რომ რვა კაცს ორი წერაყინი არ გვეყოფა, არც სათანადო აღჭურვილობა გვაქვს თან, თუმცა ერთმანეთის ყურადღება, რაც ასე საჭიროა მთაში, არ გვაკლია. „ჩვენი მწვერვალი“ ნაშალ ქვისგან შედგება, მის უკან „უშბა“ და „თეთრულდი“... აქედან „ზესოსი“ ნერტილივით ჩანს...

ძნელად დავიჯერეთ, რომ ალიოშამ გამოცდა მოგვინყო... გამოცდა მოგვინყო მთამაც...

მდინარის ხეობაში დაღამებულზე ჩამოსულს „ფეხზე შემდგარი“ მოგვეგებნენ „ზესოელები“ და თბილისელი მეგობრები. მშვიდობის მაუნყებელი შაშანა რომ გავარდა, სატვირთო მანქანის ბორტზე მისავთებელი თვალთ მაინც ახედე ცას, თავზე ვარსკვლავებით მოჭდილი ლამე და მთებზე აზიდული ნაძვარი გვედგა, უკან უსახელო მწვერვალი და „უშბა“. დაუნახავი დამრჩა.

— მომავალი წლის ალბინიადა

გალოლია ქურასბედიანი

არ გამომპაროთო. წაგზურჩულე ტელეკომპანია „იბერიის“ თანამშრომელს.

ერთ ამოსუნთქვასავით გაიღევა ათმა დღემ...

ძლივს მოვასწარი გულთბილი მასპინძლისათვის მადლობის გადახდა...

შთაბეჭდილებებით დატვირთული გონს მხოლოდ თბილისში მოვეგეთ. გვიანდა მოგვაგონდა, მადლობა გვეთქვა მათთვის, ვინც ეს ბედნიერი დღეები გვაჩუქა. მადლობა თქვენ, „იბერიელებო“.

სვანეთში ჟურნალისტური ალბინადის სპონსორები გახლდნენ: საფოსტო ბანკი, ფორმა „ოიგა“, „ქართული დაზღვევა“ და მინერალური წყლების კომპანია „ჯორჯიანგლას ენდ მინერალ ვოთერ კომპანი“. **განანა ლოგაშვილი** **სათუნა ხაბიაშვილი**

P.S. იქნებ, ყველამ არც კი იცის, მთაში შექნილი მეგობრების სიყვარულს რა ფასი აქვს, გარისკეთ, თავად გამოსცადეთ და დარწმუნდებით!

სეფაქტონს, ბატონ თამაზ ღივღივას

ნების ილუზიას ქმნის უფლებად
თვალსაზრისით, ამერიკული
სახორბრი კულტურის დივერ-
სია მხოლოდ). ნგრევის ნერვი-
ლ ატმოსფეროში ზოგჯერ
ომებების გარძო-
ბა, როგორც
ანს, გა-

გიდიგია არა
მართო

ნიჭიანი სხვაობები

მო -
ბრძედლი
და... პლა

თქვენთვის,
არამედ მათ-
თვისაც დიდი შეუ-
რაცყოფა მიუყენება. თქვენ
ადმინისტრაციული ხელმძღვანე-
ლი ხართ, დიტატორი ხომ არა,
ყველას თქვენს აზრზე თან-
მიზას რომ აძლელობით

შე-
ზურგს
სიმაგრის ჩირ-
დაც მისი
არ ილახება,
ასევე ჭეშმარი-
დროს ავინწყ-
არ მოაკლოს
შექმნის. უჩრ-
გასაგონად
შეცდომები
რაღაჲნ ე

სასამართლო დარბაზიდან

ბანდის ორგანიზატორი ფირმა „ელიზის“ „ერთ-ერთი ხელმძღვანელი“ ყოფილა

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის (თავმჯდომარე ლენგურ ბოჭორიშვილი) მიერ, 1998 წლის 20 აგვისტოს გამოცხადებული განაჩენით დასრულდა „ელიზის“ ბანდის წევრთა ნაწილის მიმართ ბოლომდე მიყვანილი გამოძიების მასალების სასამართლო წესით განხილვა. 12 განსასჯელიდან 10 ბანდიტიზმისათვის გასამართლდა, გელა ბატატუნაშვილს (საერთო ჯამში) 10 წლით განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა, სასჯელის გაძლიერებული რეჟიმის შრომა-გასწორებით კოლონიაში მოხდით. თავისუფლების აღკვეთა მიესაჯათ: გივი დავითულიანს — 8 წლით, ნუგზარ ხოსიტაშვილს — 8 წლით, ფრიდონ დავითულიანსა და ანატოლი კოროლს — შვიდ-შვიდი წლით, გიორგი სვანიძეს — 6 წლით, თამაზ ბატატუნაშვილს, ზურაბ ნიორაძეს, გიორგი ქორქასა და გიორგი

ხრიკულს — ხუთ-ხუთი წლით. განსასჯელ ზურაბ ცინცაძეს სასამართლომ, პროკურატურის შუამდგომლობით, მოუხსნა ბანდიტიზმის მუხლი და 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა (ქრთამის მიცემისა და სატელეფონო საუბრების საიდუმლოების დარღვევისათვის). განსასჯელ ირინე ტყეშელაძეს, რომელიც სასამართლომ დამნაშავედ ცნო ქრთამის აღებასა და სატელეფონო საუბრების საიდუმლოების დარღვევისათვის, 5 წლით პირობითი მსჯავრი შეეფარდა, ბრალის შემამსუბუქებელ გარემოებათა გათვალისწინებით. როგორც ცნობილია, უზენაესი სასამართლოს მიერ გამოტანილი განაჩენი საბოლოოა და გასაჩივრება-გაპროტესტებას არ ექვემდებარება. ერთადერთი, საკასაციო წესით შეიძლება მიმართონ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმს აღნიშნული განაჩენით უკმაყოფი-

ლობმა.

განაჩენის გამოცხადების შემდეგ, დარბაზში შეკრებილი საზოგადოება მოსალოდნელი „სიურპრიზის“ მომსწრე გახდა: მოსამართლე ლენგურ ბოჭორიშვილმა, რომელსაც განაჩენის კითხვისას არცერთხელ არ მოუყვავს თვალი განსასჯელი — ზურაბ ნიორაძისა და გიორგი ხრიკულისათვის, დარბაზიდან მათი „აყვანა“ და დაპატიმრება ბრძანა, შემდეგ კი დაგვამედა — მოვებნითო.

ასე, რომ უდანაშაულობის პრეზუმფციის პრინციპის გათვალისწინებით შეგვიძლია განვაცხადოთ რომ ფირმა „ომეგას“ წინააღმდეგ კარგად ორგანიზებული და ინფორმირებული „ელიზისა“ ბანდა მოქმედებდა, რომლის ორგანიზატორად განაჩენში მითითებულია ფირმა „ელიზის“ „ერთ-ერთი ხელმძღვანელი“ (თამაზ ელიზბარაშვილის სახელი და გვარი ამ ფრაზით შეცვალა მოსამართლემ),

რომელმაც „დაავალა გელა ბატატუნაშვილს“ შეეკრიბა სანდო „ხალხი“ ფირმა „ომეგაზე“ ბანდიტური თავდასხმებისათვის.

განაჩენი ისიც დაფიქსირდა, რომ ენ. „მომსწრეთა“ ჯგუფის მიერ მოპოვებულ ინფორმაციებს გელა ბატატუნაშვილი გადასცემდა ფირმა „ელიზის“ „ერთ-ერთ ხელმძღვანელს“...

ამრიგად სასამართლო განაჩენით კიდევ უფრო ნათლად გამოიკვეთა „ელიზისა“ ბანდის შექმნაში ფირმა „ელიზის“ აქტიური როლი, რომლის მიჩქმალვისთვისაც ამოედნა ფუჭი შრომა გასწიეს ელიზბარაშვილის დამცველებმა.

ძნელი სათქმელია, როდემდე იქნება ბრალდებული თამაზ ელიზბარაშვილი ამოფარებული იმ „ავადმყოფობის“ ცნობებს, რომელთა ფიქტიურობის დამადასტურებელ მტკიცებულებათა ჭეშმარიტების კეთილსინდისიერად დადგენა-

გარკვევას საშველი აღარ ადგება. ეტყობა, ამ საქმეში იმდენი ვინმე ჩაითრია და „გასვარა“ თამაზ ელიზბარაშვილმა, რომ მართლმსაჯულებას ძალზე დიდი ძალისხმევა დასჭირდება, მავანთა მიერ მისი განხორციელების გზაზე შექმნილი ბარიერების დასაძლევად.

1997 წლის 4 ივლისიდან, თამაზ ელიზბარაშვილისა და სხვათა მიმართ, ცალკე წარმოებად გამოყოფილ სისხლის სამართლის საქმეზე (№7497647) გამოძიების განახლებისა და შემდეგ სასამართლოში წარმართვისათვის უკვე ყველა ობიექტური პირობა არსებობს და ვისთვისაც საქართველოში საბაზრო ეკონომიკის ცივილიზებული ფორმებით განვითარება საკუთარ ინტერესებზე დაბლა არ დგას, იზრუნებს კიდევ ამ ობიექტური პირობების გამოყენებაზე.

თამაზ ძველაძე

ინტერვიუ

ფოთის ახალი მერის თვალით დანახული ფაზისი

ფაზისი დღითიდღე იმპროვირებს თავის ადგილს და იბრუნებს ისტორიულ მისიას. მოგახსენებთ ფოთის მნიშვნელოვან ჩვენს ქვეყნისათვის. დღეს მსოფლიოს ყურადღება ფოთისაკენ არის მიპყრობილი, რადგანაც ფოთი ერთგვარი შთაბეჭდილებით ხიბობს აზიასა და ევროპას შორის დაბრკავებული. რაც უფრო მეტია მისი მნიშვნელობა, მეტია პასუხისმგებლობა იმ ადამიანისა, რომელმაც უნდა წარმართოს მისი დღევანდელი და მომავალი საფუძველი იმისა, რომ მოგვალე ფოთი გახდეს ისეთი ქალაქი, რომელზედაც უმცვაობა ქართველ ქაბს და რომელიც ზღვისპირა ქალაქში გადრება საქართველოს.

დიდმა პედაგოგმა გადარა ფოთზე ცნობილი მოვლენების დროს. 10 დღეა რაც ფოთს მოეწვინა ახალგაზრდა, პენარგიული, მათად სივარტის ქალაქის მერი, გატონი აპაიძე დარჯანა, რომელსაც თავისი ქალაქისა და ხალხის წინაშე პასუხისმგებლობა და დიდი მისია დაეპირა.

გატონი აპაიძე დიდი სივარტის გამოხატა ჩვენი გაზომისადმი და ინტერვიუზეც დაგვთანხმდა.

— ახალი მერი, ახალი ამოცანები, ახალი გეგმები... როცა საუბარია პრობლემებზე და ამოცანებზე, აქ ცალსახად ერთი რამ მინდა ვთქვა: მე ვარ იმ გუნდის წარმომადგენელი, რომელიც წელიწადზე ცოტა მეტი ხნის უკან ჩამოაყალიბა ბატონმა ვანო ზოდელავამ.

ბატონ ვანოსთან ერთად ვენდობი ძალიან საინტერესო და შრომატევად სამუშაოს, რომელიც ყველასათვის გახდა შესაძლებელი. აქედან გამომდინარე მე ვერ ვხედავ იმის აუცილებლობას ახალ ამოცანებზე ვისაუბრო. ჩემი მთავარი

ამოცანაა შევინარჩუნო ქალაქის სოციალურ-ეკონომიური განვითარების ტემპი. ბუნებრივია, ამის თავი და თავი ქალაქის ბიუჯეტია. საბიუჯეტო პოლიტიკამ ბატონი ვანოს ხელმძღვანელობით ჩვენ მოგვცა იმის საშუალება, რომ მთელი რიგი საკითხებისა გადაგვეწყვიტა. ეს არის საკითხები, რომლებიც უკავშირდება მოსახლეობის სოციალური დაცვის საქმეს, ქალაქის ინფრასტრუქტურის განვითარებას, ბიზნესის განვითარებასა და სრულყოფას ქალაქში... სწორედ საბიუჯეტო პოლიტიკის შედეგებია, რაც დღეს სახეზეა ფოთის სინამდ-

ვილში.

ნომერ პრევილი ამოცანა კვლავ ბიუჯეტია. აგვისტოს თვე მიდის, გეგმა 1300000 ლარია. მე დარწმუნებული ვარ, რომ აგვისტოს გეგმა შესრულდება. ეს იმას ნიშნავს, რომ როგორც ტრადიციულ ჩამოყალიბდა — ხელფასები და პენსიები დროზე დარიგდება დარწმუნებული ვარ, საბიუჯეტო შემოსავლები მოგვეცემს იმის საშუალებას, რომ ის აღმშენებლობის პროცესი, რასაც ფოთის იერსახის განახლება ჰქვია. აი, მთავარი და არსებითი, რაც დღეს, ჩემს წინაშე დგას.

— როგორ შეხვდა ფოთის მოსახლეობა თქვენს დანიშვნას?

— მე ძალიან დიდი იმედი მაქვს ფოთის მოსახლეობის მხარდაჭერისა. მე ბევრ ადგილას განვაცხადე და გულწრფელად ვამბობ, რომ არა ხალხის მხარდაჭერა მე შეიძლება უარი მეთქვა ამ პოსტის დავალებაზე, 20 წლის მანძილზე ქალაქის სხვადასხვა ხელმძღვანელ თანამდებობებზე მიმუშავია, ჩემი საქმიანობის გარკვეული წრე ყოველთვის მქონდა, მაგრამ მინდა აღვნიშნო, რომ სულ სხვა ყოფილა პრევილი პირის თვლით დანახული. თითქოს სულ სხვა ფოთია დღეს ჩემს წინაშე თავისი მიღწევებით და რა თქმა უნდა იმ პრობლემებით, რაც ქალაქის წინაშე დგას.

— მაინც რა პრობლემების წინაშე დგას დღეს ფოთი?

— პრობლემები ბევრია, უდიდესი პრობლემაა ქ. ფოთის ნაპირგამაგრებითი სამუშაოების ჩატარება. ფაქტურად ზღვა ქალაქს ნალექით ემუქრება. ცენტრალური ხელისუფლებაც დაგვემარება. გამოყოფილია 350000 ლარი. ეს არის პრევილი, აუცილებ-

ბელი სამუშაოებისთვის ჩასატარებელი თანხა. თუ ზამთრის დაწყებამდე ეს სამუშაოები არ შესრულდება, შეიძლება ძალიან რთული პრობლემების წინაშე აღმოვჩნდეთ, საიმოვნებით აღვნიშნავ, რომ მუშაობა დანაშაულებით, გვეხმარება მსოფლიო ბანკი. ვფიქრობთ, რომ ადგილობრივი ბიუჯეტის შემწეობითა და დახმარებით ამ პრობლემას უახლოეს მომავალში გადავწყვეტთ. აგრეთვე პრობლემატურია ქალაქის ელექტროენერგიით მომარაგების საკითხი და საქალაქო მეურნეობის საქმიანობის სრულყოფა.

— საკადრო ცვლილებები ხომ არ არის მოსალოდნელი?

— რაც შეეხება იმ გუნდს, რომელმაც მე ვაპირებ ამ ამოცანების განხორციელებას, ეს ფაქტურად უკვე ჩამოყალიბებულია. ძველი მერი მიდის, ახალი მერი ქმნის ახალ კაბინეტს, „ახალი“ აქ სიმბოლურად არის ნათქვამი, რადგან ყველა ძველი წევრი კაბინეტისა დარჩა ახალი კაბინეტის შემადგენლობაში. მოხდა მხოლოდ ერთი საკადრო ცვლილება. მე მეკავა ვიცე მერის პოსტი, დავინიშნე მერად და ვიცე-მერის პოსტზე დავინიშნა ახალგაზრდა კაცი ბატონი ბადრი დვალისვილი. მიმაჩნია, რომ თავისი ცხოვრებისეული გამოცდილებით ის შეძლებს იმ ძალიან დიდ სფეროს, რომელსაც სოციალური დარგები ჰქვია ქალაქის ხელმძღვანელოს და თავისი ინტელექტუალური შესაძლებლობა მოახმაროს ჩვენი ქალაქის განვითარების საქმეს.

— ბატონო აპაიძე დასაქმების პრობლემაზე რას გვეტყვით?

— დასაქმების პრობლემა ისევე როგორც მთელ ქვეყანაში აქაც სერიოზულად დგას.

ველოდებით უცხოურ ინვესტიციებს. ეს ტემპი დაჩქარებული არის ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკური ვითარებიდან გამომდინარე. მოგესხენებათ უცხოელები ფრთხილი ხალხია, მაგრამ ალბათ მოგვეცემა იმის საშუალება, რომ ინვესტიციების მოშველიებით ავამუშაოთ ის გიგანტები, რომლებიც ფოთში ტრადიციულად არსებობდა, სვალნიდელი დღის იმედი გვაქვს.

ქ. ფოთში ახალი სასწავლო წლისათვის მზადდება ივნისის თვეში დაიწყოს. სხვა რაიონებისა და ქალაქებისაგან განსხვავებით მასწავლებლები ხელფასებს დროულად ღებულობენ, რაშიც დიდი წვლილი მიუძღვის ქალაქის მერიას. ფოთის კულტურულ ცხოვრებას საინტერესო და მდიდარი ტრადიცია აქვს, რასაც ესლაც არ ღალატობენ.

ალსანიშნავია, სააქციო საზოგადოება „ფოთშიდრომანქანი“-ს წვლილი ნაბადაში მიმდინარე კეთილმოწყობითი სამუშაოების საქმეში. აშენდა ეკლესია, მიმდინარეობს გამწვანებითი სამუშაოები. დიგო ასფალტის ახალი ფენა, რომელშიც თითქმის ლომის წვლილი აქვს მიღებული თვითონ ქარხანას.

ქარხანას ფაქტურად შეწარმუნებული აქვს პროფილის ძირითადი დანიშნულებების მიწისმწოვი მანქანების დამზადება. მას დღესაც აქვს საშუალება გამოუშვას ეს მანქანები. ელოდებიან შეკვეთებს. ქარხანა აქტიურ მონაწილეობას ღებულობს ბიუჯეტის შევსებაში.

ახალმა მერმა ბევრი თქვა მაგრამ სათქმელიც ბევრი დარჩა იმედს ვიტოვებთ, რომ მომავალი შესვედრა უფრო გრძელი და საინტერესო იქნება.

ნათია ჭანტურიძე

შილა გარის ღამე

ნაგუშავენი
ნიდაპირობა

ახალაია, ზუზბაია, გუბლია და სხვები თავიანთ მოგვარე და ხშირად ბიძაშვილ-მამიდშვილ ბავშვებს, ქალებს, მოსულებს სოციავენ, სახლებს უწვავენ და შემდეგ გაეროში აქეთ სიღვენ ბრალს — უჩირიან. რატომ არ ეწინიან მათ, რომ თავხედური სიკრუხსათვის თვით ის გაერო და „გახი“-ს საერთაშორისო სამართლის ექსპერტები მოსთხოვენ პასუხს, სადღეს თავხედურად ჩივიან. „გაგიჟებული ვაჟკახისა“ — ქვეითი ვაჟკახს შეტყუებულად უცხოელები ამ სათაურით აქვეყნებენ ვაჟკახის გაველურებული არაკაცების მოქმედების შესახებ სტატიებს. მათთვის გაუგებარია, თუ რატომ ხდება, რომ ის ხალხები, ვინც ათი წლის წინ ძმობას ფიციებოდნენ და ლუკას უყოფდნენ ერთმანეთს, დღეს სასიკვდილოდ გადაემტერნენ ერთმანეთს და მსოფლიო შეაზუსეს გაუთავებელი და უსაფუძვლო ურთიერთ მოთხოვნებით.

ბათი წლის წინ დაიწყო ომი
ჯავახეთში — არმენიამ აზერბაიჯანის
ტერიტორიის წაწილი მოითხოვა,
საქართველოს საზოგადოების (ის-
ტორიკოსების, პოლიტიკოსების
დუმილი არმენიამ მხარდაჭერად
ჩათოვა და გათავებდა. მაშინვე
რომ გამოეხატათ საქართველოში,
რომ მიუღებელია ტერიტორიის ამე-
ვარი მოთხოვნა, ასეთი ფორმით
და მითუმეტეს, სრულიად შეუფერ-
ებელ დროს, რომ არმენიის რეს-
პუბლიკა იქ, სადაც ის დღეს არის,
ისედაც სხვის, ძველ ქართულ, ტერ-
იტორიაზე მდებარეობს და იქაც
საეჭვოა მისი კანონრებება, მაშინ
ვერც ცხინვალის რაიონის ოსები
ვერც გაუფაუთელი გარუსებული სეპ-
არატისტები ქართველები (ანუ ვით-
ომ აფხაზები) ვერ გაბედადნენ
ოპის გაჩაღებას, რის გამოც ჯავახეთს
მთელი მსოფლიო ლანძღავს
ქვის ხანის დონის ველურებით დასა-
ლებლად გასაწყვეტ რეგიონად მი-
იჩნეეს.

სამხრეთ სოსეთის დროშა ვახუშტი ბაგრატიონის ატლასიდან არის აღებული (XVIII ს.). „თქვენი მეფეოვანი ვახუშტი“ — ასე მოანერგელი მან საქართველოს სამეფო რუკას, საიდანაც ეს დროშა გაადაიღეს კავკასიის მტრებმა. მაგრამ ვახუშტი ამ დროშაზე აუთუტუნებს „კავკასიათა შინათა“, ანუ კავკასიონის ქედის ჩრდილოეთით მდებარე კლდეებში მომწყვედულ მცირე ტერიტორიას — დღევანდელ ჩრდილო სოსეთს და არა ცხინვალის და ჯავის რეგიონს დღევანდელ საქართველოში. მეორე — ვახუშტი ამ „კავკასიონის“ შინაში, ანუ ჩრდილოკავკასიაში მდებარე არეს უწოდა „აწინდელი სოეთი“ იმის ხზგასმით, როცა სოსეთი აქ არ იყო (წინათ ყაზარდოში იყო, სადაც ამოწყვეტეს) ეს რუკა ვახუშტმა ჩრდილოკავკასიას მიუხადავა, რომელიც მთლიანად საქართველოს სამეფო იყო ვახუშტის დროსაც, უფრო ადრეც. და მას შინაგანად.

ეს რუკა ქართველი მეცნიერების ქართველთა ტერიტორიის არსებობის შესახებ საქართველოში ცხოვრების, არ მოსწონს, მას უფლებად აქცევს თავისი დროშა შექმნას საქართველოს ფარგლებს გარეთ.

რადგან მისაბაძად ევროპის ქვეყნებს გიგანტური, შეგახსენებთ რომ შვეიცარიის კონსტიტუციის თანახმად ისინი, ვინც საფრთხე უქმნის შვეიცარიის მშვიდობას ქვეყნიდან უნდა გაასახლონ.

ერცლად ჩრდილო კავკასიის — საქართველოს სამეფოს — საქართველოს ნაწილად არსებობის შესახებ წერია ქართულად და რუსულადაც გეოგრაფიის მეცნიერ ბათი დიქტორის, სახელოვანი კავკასიოლოგის, პროფესორ ლევან მარუაშვილის წიგნში „კახუშტი ბაგრატიონი და საქართველოს გეოგრაფია“, თბილისი, 1956 წ.

რაც შეეხება აფხაზეთს, გონივრულად განვიხილოთ. ენგერმოსკოპი და ლონდონში ეძებს აფხაზეთში დროშის ფერს დასაბუთება-დამოწმებას. ჩანს, ის არც საქართველოს მთავრობას თვლის მთავრობად, არც აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელმძღვანელობას ამ უზრუნველ საკითხში გარკვევის ღირსად, არძინბას ჯგუფიც წამდვილ მთავრობად მიიჩნია, მის საპატიო კონსული ლონდონში ჯორჯ ჰოუტი — წამდვილ კონსულად, აფხაზეთი — დამოუკიდებელ ქვეყნად.

ნათალა ვოვზახაძე
მთავრმწიფი

აკადემიკოს პაატა გუგუშვილის სახელობის
მეცნიერებათა-კულტურული ინსტიტუტი

თბილისი, თავისუფლების მოედანი, პუშკინის 5
ტელ: 99-60-20, 93-36-93, 99-59-09, 79-50-05 (საღამოს)

აპიტურიანთა საყურადღებო!

თუ გსურთ:
საერთაშორისო მოთხოვნების დონეზე დაეუფლოთ ეკონომიკურ და პუბლიკარულ მეცნიერებებს;
მოისმინოთ საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიისა და ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსების, ივ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და უცხოეთში სერთიფიცირებული პროფესორ-მასწავლებლების ლექცია-სემინარები; ისწავლოთ თანამედროვე კომპიუტერული სისტემით აღჭურვილ უმაღლეს სასწავლებელში;

შეისწავლოთ უცხო ენები თანამედროვე ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით; ისწავლოთ ქალაქის ცენტრში; მიმართეთ აკადემიკოს პაატა გუგუშვილის სახ. საქართველოს ეკონომიკურ-პუბლიკარულ ინსტიტუტს, რომელიც აცხადებს მიღებას 1998-99 სასწ. წლისათვის შემდეგ სპეციალობებზე:

1. საერთაშორისო ურთიერთობები (სისხლის სამართალი, სამოქალაქო სამართალი, სამეურნეო სამართალი, საერთაშორისო სამართალი)
2. აპიტურიანთა ექსპერტიზა
3. საბარო უწყვეტ განათება
4. ფინანსები და კრედიტი (საგადასახადო საქმე, საბანკო საქმე, საბაზო საქმე, საბ. ბიუჯეტი, სადაზღვევო საქმე)
5. საერთაშორისო მენეჯმენტი (საერთაშორისო ეკონომიკური ურთიერთობების მენეჯერი, საერთაშორისო ბიზნესი, საერთაშორისო სავალუტო-საქრედიტო ურთიერთობები)
6. საპუბლიკარო აღრიცხვა, აუდიტი, კონტროლი;
7. ნარკოტიკების ეკონომიკა და მართვა (მარკეტინგი, მენეჯმენტი);
8. საზღვარგარეთის მენეჯმენტი (ინგლისური, გერმანული, თურქული);
9. შრომის მართვა;
10. ისტორია;
11. ბარათები და ლიტერატურა;
12. დამატებითი განათების კვალიფიკაცია და მართვა;
13. კვალიფიკაციის უზრუნველყოფა — სპეციალისტი
14. სპეციალისტის მომზადება

ინსტიტუტში სწავლის ხანგრძლივობა ოთხი წელი.
საბუთები მიიღება 2 აგვისტომდე, ყოველდღიურად (გარდა შაბათ-კვირისა) 11-დან 17-საათამდე III სართ. ოთახი 507. მისაღები გამოცდები დაიწყება 3 აგვისტოდან. II ეტაპზე საბუთები მიიღება 25 აგვისტომდე. გამოცდები 26-30 აგვისტოს.

საბუთები — საშუალო ან საშუალო სპეციალური განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი, ფოტოსურათი 3-4 ოთხი ცალი, ლტოლვილები და მრავალშვილიანი ოჯახის წევრები გადაიხდიან სწავლის საფასურის 80%-ს. ნარჩინებული სტუდენტები განთავსდებიან ფსონის სასახლის სასახლეში და დაენიშნებათ სტუდენტობა. ინსტიტუტში ფუნქციონირებს ბუღალტერიისა და უცხო ენების შემსწავლელი კურსები. მომავალში გათვალისწინებულია ბაზრის კონიუქტურის შემსწავლელი ცენტრის დაარსება და მასში ინსტიტუტის სტუდენტების დასაქმება.

უმაღლესი დამთავრებულები გასაუბრებით ჩაირიცხებიან შესაბამის კურსზე.
საბუთები — უმაღლესი განათლების დიპლომის ასლი და ფოტოსურათი 3-4 ოთხი ცალი.

ინსტიტუტის დამფუძნებელია საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემია. რექტორია ამ აკადემიის პრეზიდენტი, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წევრი-კორესპონდენტი, ნიუ-იორკის მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი პროფ. ლეო ჩიქაძე.

შენიშვნა: ურნალისტიკის ფაკულტეტზე იქნება სპეციალიზაცია შემდეგი განხრით: ურნალისტიკა-ეკონომიკა, ურნალისტიკა-საგარეო ურნალისტიკა და საგარეო საქმე.

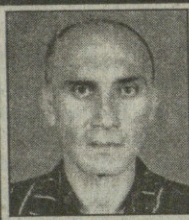
სტუდენტები ხელშეკრულების საფუძველზე საგარეო საქმეს პრაქტიკულად შეისწავლიან გაზეთ „საქართველოს“ რედაქციის ბაზაზე. ტელერადიოურნალისტიკის შესაბამის ტელერადიოკორპორაციასთან შეთანხმების საფუძველზე.
სათანადო მონაცემების მქონე სტუდენტებს (მერქვით) შესაძლებლობა ექნებათ იმუშაონ გაზეთ „საქართველოს“ რედაქციაში. რედაქციის ტელ: 93-20-36, 93-18-41.

კროსვორდი

თარგმანად: 1. ქვეყნის ცენტრიდან დაშორებული მხარე; 8. ძველი წერილობითი ძეგლების და საბუთების საცავი; 9. ფასიანი ქალაქების გამოშვება; 11. რისამე დაშლა შესწავლის მიზნით; 14. ვარსკვლავთა სიმრავლე; 15. ყვითელი გამჭვირვალე ფისოვანი ნივთიერება, სამკურნელო გამოყენებული; 18. კანის დაავადება გადაგვარებული ცხიმის გამოყოფით; 19. უსინათლოთა შრიფტის შემქმნელი; 20. დიდი ზომის ტროპიკული ქვეწარმავალი; 21. დრამატულ ნაწარმოებს დართული ავტორისეული შენიშვნა; 22. ორსულობის ნაადრევ შეწყვეტა; 24. თვალისგან გამოდინილი გამჭვირვალე სითხე; 26. უცოდველთა სამყოფელი სიკვდილის შემდეგ; 27. პატარა ბალახიანი ველი; 28. აღმოსავლური ხე გრძელკერძოანი ნაყოფით; 29. ნონასწორობა; 33. რაიმე სიღრმის ძირი; 34. ყდაში აკინძული საწერი ფურცლები; 25. საზოგადოებრივი სისუფთავის და ჯანმრთელობის დაცვის ღონისძიებები.

შემაჯად: 2. რაიმე სიმრავლის ნარჩევი ნაწილი; 3. ცისარტყელას ძველბერძნული ქალღმერთი; 4. ბიბლიური ბალი, საიდანაც გააძევეს ადამი და ევა; 5. რესპექტაბელობის გარეგნული დადებითი გამოვლენა; 6. საბორცე ქათმის სანარმოო ჯიშ; 7. მოსახლეობის მასიური გადასახლება ახალ საცხოვრებელ ადგილას; 10. საზღვარგარეთიდან ბაჟის გადასახდელად შემოტანილი საქონელი; 12. სამეცნიერო კვლევების ჩასატარებლად განკუთვნილი დანესხეულება; 13. ქრისტიანული სექტის წევრი, რომელსაც სარწმუნოების საფუძველად მიიღო სახარება მიაჩნია; 16. ძველბერძნული ღმერთი; 17. ყველა სენის ნაშალი; 23. მხოლოდ სახარება მიაჩნია; 16. ძველბერძნული ღმერთი; 17. ყველა სენის ნაშალი; 23. ცოცხალი ორგანიზმის უზენაესი რეაქცია გარეგან გავლენებზე; 25. ჭადრაკის პარტიის დაბოლოება; 29. ეპილეფსია; 30. რბილშიგთავისი დალიანდაგებული საგები ლოგინისა; 31. ბამბის უხეში შეუღებავი ქსოვილი; 32. გულისნაღების შესრულების რწმენა.

მძო, ვალერი უკვე 1 წელია იმ საუფლოში გადახვედლი, სადაც 35 წლის ახალგაზრდისათვის იქ მისვლა ძნელი წარმოსადგენი იყო ჩვენთვის. მაგრამ რას იზამ. განგებას ნაადრევად კარგები მიჰყავს — უთქვამთ.

„და მოვიდა ანგელოზი ღვთისა, თვალისმოშტრელად განათა იქაურება... ხელი გამოვიწოდა და ნაზად გითხრა: „ნავიდეო ვალერი“...“
„შენ გაგიკვირდა — სად? — ცათა სასუფეველში ვალერი, მაგრამ შენ თუ აქ გირჩენია!“

„არა, არა, თუ უზენაესმა ასე იწება... უპასუხებენ და თქვენ წმინდა ნათელით გაბრწყინებულნი, უხმო და გაფრინდით ვარსკვლავურ უცნობ შორეთში...“
ძნელია დაჯერება იმისა, რომ შენ სიცოცხლით სასგემ დატოვე ტკბილ-მწარე მოგონება.

მოხედე ვალერი შენს გულმკვდარ დედას მედეა ქებაძეს და საყვარელ ძმებს ტარიელ, ავთანდილ და ფრიდონ ბელოშვილებს.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს შენი სული

ტოტო-ლოტო

მოგო-ლოგო მოყვარულთა საყურადღებო!

კვირას, 23 აგვისტოს ჩატარდა ლატარია „ლოტო 6-42“-ის და თანმხლები თამაშის „სუპერ-7“-ის მე-17 ტირაჟის გათამაშება.

„ლოტო 6-42“-ის მოგებახვედრილი რიცხვებია: 1. 4. 16. 19. 26. 28.

6 რიცხვი — „ჯეკ-პოტი“ 51054 ლარი, გადავიდა მომდევნო ტირაჟის საპრიზო ფონდში;

5 რიცხვი — საპრიზო ფონდი 509 ლარი გადავიდა მომდევნო ტირაჟში;

4 რიცხვი — 14,70 ლარი.

3 რიცხვი — 1,40 ლარი.

„სუპერ-7“-ის მოგებახვედრილი ციფრებია: 4. 1. 2. 3. 2. 4. 3

შემდეგი ტირაჟი შედგება 30 აგვისტოს,

„ჯეკ-პოტი“ 51.004 ლარი.

ითამაშეთ ლატარია ტოტო-ლოტო!

გისურვებთ წარმატებას!

საპარტოველოს სპორტის ეროვნული ფონდი.

მარიამ მშვიდმთიანის!

ჩვენო ძვირფასო მარიკა, გილოცავთ დაბადების დღეს. გლოცავთ გულით და სულით. 20 წელი ხომ უღამაზესი ასაკია, გისურვებთ უღვე ბედნიერ დღეებს, ოცნებების ფრთებშესხმას და სიხარულს.

დაე, მუდამ ასეთი მშვენიერი და ლამაზი ყოფილიყავი ჩვენო მეგობარო.

გაზეთ „საპარტოველოს“ რედაქციის თანამშრომლები.

სილამაზის მოყვარულთა საყურადღებო!

უნივერსალ „თბილისში“ III სართულზე გაიხსნა სილამაზის სალონი, თქვენ მოგვსახურებთ მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები — მანიკური, პედიკური, პარიკმახერი და კოსმეტოლოგი. აგრეთვე თქვენს განკარგულებაშია კეთილმოწყობილი ბარი და საშხაპეები.

მეზი, პრინციპი

იყიდება პრივატიზებული კომპლექსი გაშენებული 4100 კვ. მ. სოფელ გლდანის დასაწყისში მოასფალტებული გზის პირას.

ადმინისტრაციული (საცხოვრებელი) — 99 მ²;

სადურგლო პაერის საცხოვრებელი შეშაზე — 195 მ²;

ორი გარეუბი საწყობი — 78 მ²;

დარაჯის ოთახი — 11 მ²;

ელექტრო გენერატორი — ?

თვითმცლელი ავტომანქანა — ?

ფასი შეთანხმებით, ტელ: 79-97-88 იკითხეთ ზაური

ნიკა და მარი! გვთხოვთ დახმარებას. გისურვებთ ჯანმრთელობას და ყველა სიხარულს. სიყვარული და ბედნიერება ჩი მოგვკრებოდეთ. გისურვებთ და გეგვხსნით...
თქვენი ნინო ფარულაძე, ნიკა, დედა, ნინა, დედა და მამა ბერძენაძეები.

განცხადებები

ვაზადადებთ კარ-ფანჯრებს, ავეჯს შეღავათიან ფასებში. ტელ: 76-88-33 ჰამლეტი

იყიდება 3-ოთახიანი კერძო სახლი ალექსეევკაში. ეზოთი, ბალით. ფასი შეთანხმებით, ტელ: 76-88-33 ჰამლეტი

სასწრაფოდ იყიდება აგარკი სოფელ ქვემო მაჩხაანში, სიღნაღის რ-ში. ორსართულიანი სახლი, რე-

მონტით, ავეჯით, მარანით, კეთილმოწყობილი ეზოთი, მსხმოიარე ხეხილით, მუდმივი წყლით, საკუთარი კანალიზაციით, დიდი ტალავებით, ვენახით. ფასი შეთანხმებით, ტელ: 96-67-387, 877-42-48-67

ვაზადადებთ ბავშვებს ფორტეპიანოში, I-დან IV კლასამდე, ბინაზე მისვლით. ფასი 20 ლარი, ტელ: 79-90-17 ნინო.

ამირან გულაშვილი
22 აგვისტოს 60 წელი შეუსრულდა ჩვენს მეგობარს, ნაღდ სოხუმელს, ყველასათვის საყვარელ ამირან გულაშვილს.
52 წლის ასაკში, ჯერ კიდევ ჯან-ლონით აღსავსეს უკურნებელი სენი შეეყარა და დამარცხდა მასთან ბრძოლაში.
მამა ომში დაეღუპა, გაიზარდა მარტოხელა დედის ხელში. თვითონ გაიკვალა ცხოვრების გზა: გახდა ინჟინერი, შექმნა საუკეთესო ოჯახი, აღზარდა ნიჭიერი, განათლებული შვილები, მეუღლე ელი, შვილები ნანა და კახა, რძალი ქეთინო, სიძე კახა. ლტოლვილები ცხოვრობენ თბილისში. მან თავად ვერ იხილა სამი შვილიშვილი, ერთი მათგანი სასიკადალო ბავშუს სახელს ატარებს.
ბოლო წლებში ხელმძღვანელობდა ინდუსტრია-სოხუმის უბანს. მის მიერ ინდივიდუალური არქიტექტურით აშენებული სახლები ამშვენებენ ისედაც კოპნა, „ვარდ-ბაღნარის“ შესადარ, საქართველოს ქალაქების პატარძალ — სოხუმს. დღეს საშუალება არა გვაქვს მივაკითხოთ მის წმინდა საფლავს. ეს პატარა წერილი იყოს ჩვენი სახელით მისათანი ვარდის თაიგულის სანაცვლო.

მეგობრები

ნომრის რედაქტორი
პოპა
პაპანაძე

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. გამოქვეყნებულ მასალებზე მასუხს ავტორები აგებენ

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, თავისუფლების მოედანი, პუშკინის ქ. 5
გაზეთის ინდექსი 66447

დამფუძნებელი და გამომცემელი საქართველოს გაერთიანებული რესპუბლიკური პარტია

რეგისტრირებულია თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოს მიერ. №06/4-444

გაზეთის ღირებულება: ელგუჯა ჩხაიძე

რედაქცია: ვა თვალაძე (რედაქტორის მოადგილე), ზაზა ალ-აღაშელი (კომპიუტერი დირექტორი), კობა კაპანაძე (სამართლის რედაქტორი), პოლიტიკის განკ. გამგე), თემურ კოხლასაშვილი (რედაქტორი), განყოფილების გამგე), კორესპონდენტები: კობა ბრეგვაძე, ქეთი ჩადუნელი, ქეთი გუგუშვილი, ნათია ჭანტურია, მანანა ლიბჯანიძე, ნანა ძეგლაძე.

კორექტორები: ანა გოგიაშვილი, ამრითა ჯანაშვილი